Vdekje fashizmit — Liri popullit

RILINDJA

ORGAN I FRONTIT POPULLUER TE KOSOVES E METOHIS

Poštarina plaćena u gotovu
Taksa postale e pagueme

NEDELJNI LIST
FLETORE E PERJAVESHME

Redakcija: Prishtinë
Rruga Emin Duraku Nr. 10

PAJTIMET:
për 1 vit 96 din.
„ 6 muej 48 „
„ 3 muej 24 „

Dorëshkrimet nuk kthehen

Odgovorni urednik
Drejtori përgjegjës SHELADIN HANA

Vjeti IV Nr. 102 | PRISHTINE, 8 Fruer 1948 | Çmimi 2 dinarë

LUFTEN PER ZBULIMIN E FEMNES SHQIPTARE DO T'A VAZHDOJME DERI NE FITOREN E SIGURTE

Plani pesvieçar i Krahinës s'onë hapë për popujt t'onë perspektivat e nji jete ma të mirë e ma të lumtun; ai parashef kthimin e Kosovës e Metohis nga nji vend i mbrapambetun në nji vend të përparuem ekonomikisht, shoqnorisht dhe kulturalisht. Do të përparojë bujqësia, industrija e deget e tjera t'ekonomis dhe, si rrjedhim, ka me u-ngritë niveli i përgjithshem jetsor i shtresavet t'ona të gjana popullore.

Për realizimin e këtij plani, për ndertimin e kësaj ardhmenije ma të mirë kerkohen, natyrisht, përpjekje të mdhaja fizike dhe mendore nga te gjithë popujt e Krahinës s'onë - puntorve, katundaris dhe inteligjences s'onë popullore, pra edhe përpiekja e mbarë popullësis s'onë shqiptare, e çdo shqiptari dhe shqiptareje së ndershme.

Që të muejmë na me i plotësue detyret e ndryshme ne lidhje me përmbushjen e Planit pesvieçar, duhet t'a likuidojmë mbrapambetunin, qe na ka lanë trashigim e kaluemja, duhet t'i hjedhim poshtë te gjitha zakonet prapanike e të damshme, qe e pengojnë zhvillimin e përparimin t'onë te përgjithshem kultural. Jeta e re kerkon edhe njerëzit e rij; shoqnija e përparueme i kerkon edhe njerëzit e përparuem; godina madhështore e socjalizmit, që po e ndertojmë, kerkon duer dhe mendje të zhvillueme.

Hap'i domosdoshem për shkuemjen t'onë përpara asht zbulimi i femnes muslimane shqiptare. Ky asht parakushti, pa plotësimin e te cilit as nuk mund te mendohet zhvillimi i jonë, pjesëmarrja e jonë e barabartë në vepren e ndertimit t'onë socjalist, ngritjen e mirëqenies se përbashkët.

Akcjonin për zbulimin e femnes muslimane shqiptare e pengojnë elementat anmiqe e reakcjonarë, ata te cilét nuk e duen atdheun t'oné të ri, ku na shqiptarët, per heren e pare ne histori, jemi kryekput te lire e me te drejta te barabarta; e pengojne ata qe kurre nuk na kane dashte se nuk na duen te miren t'one, ata qe e kane ndihmue gjithmone lanjen e popullit t'one n'erresinen e padijes, per te muejte me e shtype e me e rjepe ma lehte. Akcjonin per çlirimin e femnave muslimane shqiptare e pengojne njerezit që, per interesat e tyne te ngushta, i kane shite e trathtue gjithmone interesat e popullit t'one.

Elementat anmiqe, tue mbrojte çarshafin, kane per qellim me e nda hiq ma pak se gjysmen e popullësis shqiptare nga lufta per krijimin e jetes se re. Mbeturinat anmike, tue mprojte çarshafin, kane per qellim me e lane inaktive nji piese te madhe t'armates se popullit t'one puntor, qe lufton per ndertimin e socjalizmit ne Vendin t'one.

Në fjalimin e mbajtun ne Kongresin e Dytë te Frontit antifashist te gruas te Jugosllavis, shoku Tito vuni ne dukje se nji nga detyret ma te randësishme qe shtrohen përpara grave n'Atdheun t'onë, asht kujdesimi për fëmijt, për brezin e ri. „Nuk mjafton, tha shoku Tito, që femija te vishen, ushqehen etj. Për ne ka randësi edhe kjo: këta fëmij edhe t'eduvohen si duhet, ne frymen e Jugosllavis se re. Mos leni qe anmiqet e Jugosllavis se re te na helmatisin dhe te na tehuejin fëmijen t'onë. Rueni femijen t'onë dhe kujdesohuni për ta, që te mund te bahen përnjimend qytetarë te denj te Jugosllavis s'onë te re, qytetarë te Vendit te ri te socjalizmit."

Tue mbrojtë çarshafin, d.m.th. tue u-mbajtë nanat shqiptare n'errësinë, elementat anmiqë kane per qellim, pra, me pengue edhe zhvillimin e ardhëshem te Vendit t'onë, me e mbajtë frymen e vjeter edhe ne brezin t'onë te ri, ne fëmijt, qe janë shpresa e popujve t'onë: kanë për qellim me i ba edhe ata si vehten e mos me i lanë që te rriten, t'eduvohen dhe t'aftësohen për përparimin dhe lulëzimin e vendit t'onë.

Sukseset e deritashme n'akcjonin për hekjen e çarshafit kanë tregue se femnat muslimane shqiptare kanë vendosë me e vazhdue deri ne fitoren e plote luften për çlirimin e tyne. Në çashtjen e çarshafit, ne çashtjen se kush e mpron dhe kush e lufton ate, grueja shqiptare po i njef ata qe e duen dhe ata qe nuk e duen te mirën e sajë, te mirën e femijve te sajë, te miren e popullit t'onë, te miren e popujve t'onë.

Nga se organizatat t'ona popullore, e sidomos organizata e grues antifashiste dhe Komiteti Shqiptar, nuk kanë zhvillue nji luftë sistematike, te pa-kepuun kundra çarshafit, elementat anmiqë, me parulla te ndryshme fe nacake, kanë shkaktue rimbulimin e nji pjesë te grave te zbulueme. Nuk ka gabim ma te madh se me e marrë akcjonin për zbulimin e grues si nji fushatë te përkohëshme. Lufta për emancipimin e femnes muslimane shqiptare nuk duhet te kete karakter te perkohëshëm demonstrativ; ajo duhet të jetë e vazhdueshme, deri ne fitoren e plotë. Duhet te demaskohen pa mëshirë e ne çdo hap ata qe i a pengojne kete te drejte jetesore femnes s'onë, ne çfardo petku qe te paraqiten. Nji luftë veçanerisht e rrepte duhet të zhvillohet kundra mbulimit te vajzave në moshen e detyrimit shkollur, vajzave qe e ndjekin e duhet t'a vazhdojne shkollen. Nuk duhet kurrsesi te lejojme qe, ne nji anë, te zbulohen gratë e, n'anen tjeter, te mbulohen vajzat, mbassi kjo don te thoshte me lejue mbajtjen e pergjithemoneshme te çarshafit, don te thoshte mos me e perfundue kurr ketë akcjon, kishte me dashte me thane me numrue ne vend. Burgosja e brezit te ri femnuer nen çarshaf asht nji nga aktet ma kriminale e antinjerzore. Kesaj çfaqjeje duhet t'i shpallet nji beteje e vendosun, keshtu që te zhduket shpejte e t'i mbyllet dera nji here e mirë.

Nga shkalla ne te cilen do te marre pjese n'akcjonin per zbulimin e femnes muslimane shqiptare, tue dhane pike se pari shembull vet, do te shifet se cili e don ma teper te miren e perparimin e popullit t'one, cili e ka ma në zemer çashtjen e popullit t'one puntor.

Dita e votimevet për Keshillat e Frontit Populluer le te jete njikohesisht edhe dita ku te hidhet hap'i ri perpara ne rrugen e emancipimit te femnes shqiptare. Le te bahet edhe femna e jone, si motrat e vendevet te tjera t'atdheut t'one, faktor me randesi ne jeten t'onë politike, ekonomike e shoqnore, ne ndertimin e vendit t'one, ne ndertimin e shoqnis ku nuk ka me pase çfrytezim te njeriut prej njeriut.

Tue i zgiedhë ne Frontin Populluer luftetaret ma te mire ne betejen per Plan, popujt t'onë shpejtojne ndertimin e jetes se vet ma te lumtun

Sot, popujt t'one, shqiptarë, serb e malazez, dalin, te vllaznuem, ne votimet per keshillat e Frontit populluer, me te cilat do te forcohet edhe ma teper organizata e jonë e pergjithshme politike popullore — garanci e realizimit te Planit t'one pesvieçar te Titos, Planit te zhvillimit dhe perparimit te Vendit t'one, jetes ma te mire e ma te lumtun te te gjithe popujve t'onë, Planit te ndertimit socjalist t'atdheut t'one - shtylle e forte e kampit demokratik anti - imperjalist botnor ne luften per paqe e demokraci popullore, kundra imperjalizmit nderkombetar, me imperjalizmin amerikan ne krye.

Nder keto votime Fronti populluer paraqitet me rezultate te shumta, te korruna ne kryemjen e detyrave te tija. Nen udhehegjen e Frontit t'one populluer, shtresat e gjana popullore, tue punue me plan, kane mbrr fitore te mdhaja si ne plotsimin e Planit te Krahines s'one ashtu edhe ne permbushjen e planit te pergjithshem ekonomik shtetnor. Nder keto votime Fronti i jonë populluer paraqitet tue pase ne bilancin e vet vleften prej 127 milione 817 mije e 526 dinarësh, qe ka kontribue me punen vullnetare t'antareve mbrenda vitit, pa i llogarite akcjonet e kryeme nga Rinija e jone, qofte ne Krahinen t'one ose jashta saje. Frontistat t'one kane dhane nji ndihme te çmueshme ne punimet investicjonale, ne ngritjen e shtepiave dhe shkollave, rregullimin e qyteteve dhe katundeve, meremetimin dhe ndertimin e rrugeve, urave; ne zhvillimin e bujqesis, pyjëve, ne fushen kulturo - arsimore etj. Keto suksese Fronti i jone populluer ka mujt me i mbrrijte sepse ai asht organizate thellesisht popullore, e perbame nga populli i jone puntor. N'akcjonet e ndryshme, ne betejen per plan, organizata e Frontit t'one populluer i ka forcue rradhet e veta, asht fuqizue dhe asht ba ma kompakte politikisht. Nder punimet vullnetare asht fitue nji eksperijence e pasun, jane krijue kuadra te reja, te domosdoshme per zhvillimin e perparimin t'one te mapertejshem. Ne betejen per plan asht forcue uniteti moralo-politik i popujve t'one, vllaznimi e bashkimi ne mes te tyne, ka shkue tue u krijue fizionomija e njeriut t'one te ri—luftetarit per zhdukjen e çfrytzimit te njeriut prej njeriut, fizjonomija e ndertuesit te socjalizmit. Lufta per plan i ka ba njerezit t'one ma te vetedijshem, ma te mesuem e te kulturuem, i ka ba luftetare ma te perkushtuem ne zbatimin e programit te Frontit popullor, programit t'ardhmenis fatbardhe te popujve t'one.

Ne luften per Plan Fronti populluer asht forcue e masovizue. Akcjonet e ndryshme kane qene nji shkolle e madhe, ku frontistat jane mesue, jane ba organizatore te mire, asht zhvillue te ata fryma e diciplines, sakrifices, vetinisjatives.

Por, ne vitin e kaluem jane çfaqe edhe te meta e gabime. Siç e ka vue ne dukje Sekretari i Frontit t'one popullor, shoku Gjoko Pajkoviq, nuk u asht dhane ndihma e duhun organizatave themelore, nuk j ne organizue seksionet perkatese neper keshillat e Frontit; keshillat e Frontit shpesh here jane ba vetem si do ekspozitura praktike te keshillave popullore; ka munque evidenca mbi numerin an'arve; shum antare, sidomos femna, nuk i kane pase librezat e antaresis; lufta per pastertin e mbrendshme te Frontit populluer kundra elementave anmiqe, qe jane perviedhe ne rradhet e tij, nuk ka qene ne naltesin e duhun etj.

Keto votime do t'a losin nji rrol me randesi ne perforcimin organizativ te Frontit populluer, nga nji ane, dhe, nga ana tjeter, si pasoj, edhe ne mobilizimin e shtresave ma te gjana popullore ne perpjekjet per permbushjen e detyreve te reja, ma te mdhaja, ma te gjana e me plan. Per ketë na siguron vet zhvillimi i fushates elektorale ne Krahinen t'one. Fushata ka qene mjaft e gjalle. Organizatat themelore te Frontit kanë zhvillue nji veprimtari te gjane. Gjithkah asht vrejte nji hov ma i vrullshem ne kryemjen e detyrimeve te ndryshme nga frontistat. Asht shtue puna politike, turmat popullore jane njofte edhe ma mire në lidhje me problemet t'ona te mbrendeshme dhe me ngjarjet politike nderkombetare, me luften e Vendeve demokratike dhe fuqive perparimtare te botës kundra imperializmit, per paqe te shendoshe e demokraci popullore.

Gjate fushates elektorale populli i jone puntor u á ka nxjerre bej n'elementave anmiqe reakcjonare, te cilet e duen te keqen e popujve t'one; me rastin e ndamjes se librezave t'antarsis asht ba nji spastrim i mire i Frontit populluer, tue u hiedhe jashta ata te cilet, ne menyra te ndryshme, kane muejt me uperviedhe ne rradhet e Frontit t'one, per te muejt me e sabotu dhe minue ma mire vepren e popujve t'one.

Gjate kesaj fushate elektorale asht krye edhe detyra e dyte shum e randesishme: perpilimi i Planit pesevieçar te Frontit, pra edhe Planit te punimeve per vitin 1948. Ketu kane marre pjese shtresat e gjana te popujve t'one, çka perban nji garanci te forte se ato kane me dijte edhe ma mire, kane me u perpjeke edhe ma teper me luftue per realizimin e detyreve qe kane marre persiper, sepse kete here jane edhe ma te vetedijshem se keshtu e permiresoine jeten e vet, jeten e femijve te vet. Pra, zgjedhja, per kandidate te keshillave popullore, e frontistave ma te mire, nga nji ane, dhe hartimi i planeve me pjesmarrjen e gjane te shtresavet popullore, nga ana tjeter, jane garanci e kryemjes ma te mire dhe ma te shpejte te detyreve te reja, garanci e zhvillimit e perparimit ma te shpejte.

Nder këto votime, populli shqiptar do t'i zgjedhë nga gjiu i vet elementat ma të ndershem dhe ma aktivë, ata që e duen ma tepër atdheun t'onë të ri — Republiken Federative popullore të Jugosllavis, ku ne shqiptarëve na janë hapë përspektiva të ndritëshme për zhvillimin e gjithanëshem kultural, ekonomik e shoqnuer. Do t'i zgjedhë ata të cilët kanë tregue me vepra se e duen zhvillimin e përparimin e tij e të të gjithë popujve të tjerë vllazen t'atdheut t'onë. Do t'i zgjedhë ata që janë dallue ma tepër në luften për plan, nëpër fabrika e sipërmarrjet t'ona ekonomike, në ngritjen e objekte-

(vazhdon ne faqen e dytë)

Ne Prishtine u-formue Keshilli Krahinuer per mbledhjen e ndihmave per popullin Grek

Si nder vendet e tjera t'atdheut t'one, edhe në Kosmet asht hapë fusha'n për mbledhjen e ndihmavet për popullin heroik e liridashes grek. Ne Prishtinë asht formue Keshilli Krahinuer për ket qellim. Kryetar i ketij Keshilli u-zgjodh shoku Milja Kovacevic, - Kryetar i Keshillit Krahinuer te Sindikatave t' unjisume te Kosm.tit, Sekretar Kemal Deva, per antare Milija Cvetniq, Sekretar i dyte i Keshillit Krahinuer të Frontit Populluer, Glisha Nikolq, antar i Keshillit Krahinuer te Sindikatave; Rexhi Dauti, antar i Kuvendit Krahinuer te Rinis popullore; Vahide Hoxha, antare e Keshillit Krahinuer te F.A.G.-es Danica Radoviq, student, Jovan Ristiq, drejtori i gjimnazit; Boro Drmonciq, kryetar i Bashkimit te pjesemarresve te luftes Nacjonal Çlirimtare, Bajram Abdallahu, antar i Keshillit Krahinuer te sindikatave dhe redaktori i gazetes s'one. Te tilla keshilla do te formohen edhe nder rrethe. Ndihmat do te mblidhen në të holla, veshmbathje dhe gjana ushqimore.

Me e ndihmue popullin grek don me thane me e ndihmue ate popull, i cili e ka filline luftën per liri qysh se shkeli mbi token e tij kamba e okupatorit fash.st e qe i dha grushte të randa ushtris grabitçare e gjakpirese te Hitlerit e te Musolinit dhe si aleat i jonë na ndihmoi ne triumfin mbi fashizmin.

Me e ndihmue popullin grek don me thane me e ndihmue ate popull qe me perpjekje te mdha u luftue kundra terorit, kaosit, ujës dhe mjerimit qi i shkaktuen monarko-fashistat me ndihmen e imperjalistave te jashtem, don me thane me e ndihmue te popull qe lufton me te tana fuqit e veta per t'a çlirue vendin nga zgjedha imperjaliste.

Me e ndihmue popullin grek don me thane me e ndihmue ate popull që me perpjekje mbinjerezore në lufte per lirin dhe pamvarsin e vet njikohesisht ndihmon çashtjen e paqes dhe te demokracis, pra edhe çashtjen t'one.

Me 15 e 16 mars do te bahet regjistrimi i popullsis ne mbare Krahinen t'one

Qysh tash kane fillue pregatitjet per a [illegible] regjistrimit te popullsis dhe ne Krahinen t'one, si ne te gjithe territorin e Jugosllavis.

Para disa ditesh u-ba nji mbledhje ne Prishtine, [illegible] keshillave te rretheve e qyteteve. Ne ate mbledhje [illegible] Xhavid Nimani. Ne [illegible] E [illegible] te Krahinuer dhe delegati i Entit [illegible] Republikes Popullore te Serbis.

Shoku Xhavit Nimani ne [illegible] [illegible] dhe dobi [illegible] do te kemi [illegible] te sakta per [illegible] ne [illegible] vend [illegible] do te [illegible] te mira per me i ngrit- [illegible] t'ona [illegible] kulturo-arsimuer, furnizimi i popullsis do te kryhet ma shpejte dhe ma drejte [illegible] gjithashtu per [illegible] organizimit te punes sa ma mire, mbassi ne Krahinen t'one asht ma [illegible] se kemi nji perqindje mjaft te madhe analfabetesh. Duhet te bohet ndamja e rreonave per regjistrim tue e pase parasysh dendesin e popullsis dhe largesin e shtepijave sidomos nder katunde. Duhet qe sa ma shpejte te formohen komisionet e posaçme.

Mbassi regjistrimi duhet te kryhet mbrenda 24 oreve, nder dit 15 e 16 mars, [illegible] nevoj [illegible] q'angazhohen ne pune te gjitha organizatat e Frontit si dhe nepunesat ma te mire te keshillave popullore.

Gjate regjistrimit çdonjeni duhet te jepe shenime te sakta, mbassi kjo [illegible] asht detyre per ne dretjt [illegible].

(Vijon nga faqja e pare)

ve të ndryshme, nder mbjellje, në dorëzimin e tepricave të caktueme dhe të lira të dritkit, ne luften kundra elementave ballista e iridentista, në luften kundra analfabetizmit; do t'i zgjedhë ata të cilet janë përpjekë që fëmijt shqiptarë, pra edhe vajzat shqiptare t'i ndjekin shkollat; do t'i zgjedhë ata të cilet kanë dhanë ma tepër në punën per sigurimin e fuqis puntore të nevojshme për ndertimin t'onë ekonomik. Populli shiptar do t'i zgjedh ata të cilet kane luftue e do të luftojnë me vendosmeni për zbulimin e femnave shqiptare, si e si ato të baben antare te barabarta në shoqnin t'onë te re. Populli shqiptar do t'i zgjedhë ata të cilet kanë luftue e do të luftoj e vendosmenisht kundra te gjitha zakoneve prapanike e të damshme, që na kanë lanë trashigim regjimet e vjetra kundra popullore: shit-blemjen e femnes, kushtet e keqija hygjenike, besimet e kota etj.

Populli shqiptar, nder këto votime të Frontit, ka me i zgjedhë ata të cilët do të përpiqen me mish e me shpirt që t'a bajnë atë pjesëmarrës të barabartë në luften vigane që po bajne popujt t'one për ndertimin e strukturës së re ekonomiko-shoqnore, për ndertimin e shoqnis socjaliste, pa çfrytzuesa e të çfrytzuem, n atdheun t'onë.

Shtypi asht nji mjet i fuqishem ne luften per ndertimin t'one socjalist

T'a organizojmë si duhet korespodencen dhe shperndamjen e shtypit t'one

Gjate luftes shtypi i jone ka qenë mjet i fortë per mobilizimin e masave popullore rreth flamurit te luftes Nacjonal-Çlirimtare. Shtypi i jone e ruen tash nji rol jo ma të vogel ne luften e re per mobilizimin e e te gjithe popujve t'one per kryemjen e detyrave te perapame me Planin t'onë pesëvjeçar, per nderlimin e shoqnis së re - shoqnis socjaliste ne Vendin t'onë.

Organizimi i mirë i rrjetes ko-korrespodences dhe perhapja e gjanë e shtypit-ne çdo organizatë, institut, katund, bile per çdo shtepi dhe individ veç e veç, asht detyre e dores se parë e te gjithë udhëheqësave te sekcjoneve t'agjitacjonit e te propagandes te keshillave te Frontit populluer.

Me i afruë masat e gjane popullore me problemat e përditshme t'organizatave te tyne, te pushtetit dhe të veprimtaris së Vendit t'onë don me thanë me i dhanë popullit mundesin me u-ngritë si ne pikepamja kulturo-arsimore ashtu dhe politiko-profesjonale, don me thanë me i dhane mundesin me shkue përpara paralelisht me te gjitha mundesit e RFPJ.

Përpjekja ma serioze ne perhapjen e shtypit dhe organizimin e rrjetes se korrespodences asht ba ne muajin Gusht te vitit te kaluem, kur asht mbajte ne prishtinë nji kurs 20 ditësh për korrespondenta, të cilin e kanë vijue 20 shokë e shoqe nga viset e ndryshme te Krahines s'onë.

Nuk mund te thuhet se kjo ka mbete pa sukses, por duhet të thehet ne dukje se perjudha ne te cilen gazetat kanë marre dorëshkrime nga korrespondentat e terenit, disa në rregull, ka qenë teper e shkurtë. Ma se miri ka qendrue gazeta „Jedinstvo" e cila aty këtu edhe tash e ka ndonji korrespodent, e ma se keqi e kanë pasë punen gazetat ne gjuhen shqipe „Gazeta e Pionerve", „Zani i Rinis" dhe „Rilindja". Gazeta e Pionerve gjatë gjithë vjetit 1947 ka marrë vetem 29 korespodenca nga terreni. Gazeta „Rilindja", qe duhet te sherbej si mjeti ma i fortë per njoftjen e shtresave ma të gjana shqiptare me problemet e ndryshme te jetes s'onë të pergditëshme, ka nji kohë te gjate qe ka mbetë gadi pa asnji korrespodencë nga tereni, me gjithse ka mjaft njerëz, të cilët mund të kontribuojnë shum dhe të kryjnë nji detyrë me randesi ndaj shtypit.

Çashtja e përhapjes se shtypit ka qenë edhe ma e keqe se ajo e rrjetes e korrespodences. Ne lidhje me ket punë asht ba vetem nji hap serioz ne fillim te vitit 1947 dhe deri diku ka pase sukses të mirë. Por nga se ekspedicjonit nuk i asht kushtue kujdes i duhun, dhe nga mos-angazhimi i organeve te zyreve postale, te cilet kane lejue qe paketat me gazeta te qendrojne nga disa dite ne zyre, siç ka ndodhë ne Prishtinë, Gjakovë, Pejë e tje. ka rrjedhe që mbrenda disa muajve asht zvoglue tirazhi per afer 50%. Mandej shperndamja e gazetave ne terren nga ana e organizatave popullore ka qenë fare e dobet. Mjafton me vue ne dukje vetem rastin e Komitetit Shqiptar ne Gilan, qe ka pasë marrë përsiper me u a shpërnda gazetat shqiptare të gjithe pajtimtarëve në terrenin e vet, nderse i ka lanë grumbull me fjetë neper zyre. Ky nuk asht i vetmi rast. Ne keshillin e vendit Pollatna te Podujeves shtypi fare pak u asht dorëzue pajtimtarëve. Mandej ka ndodhe qe seksjonet e organizatave popullore ose të pushtetit populluer te vendit, qe pak a shum kane qene te detyruem me u a dorzue gazetat t'interesuemve, kanë lejue qe keto gazeta t'i marin te tjeret.

Kjo ka ba qe nji numer i madh pajtimtarësh nuk i ka marre gazetat rregullisht, gja që ka shkaktue idhnimin e drejt te pajtimtarëve.

Ne konferencen e plenumit te Keshillit Krahinuer te Frontit Populluer i asht kushtue kujdes i duhun organizimit te rrjetes se korespondences dhe shperndamjes se shtypit. Aty asht vue ne dukje se ne t'ardhmen pana kryesore e seksjoneve t'agjitacjonit dhe propagandes pranë keshillave te Frontit Popullor duhet te perqindrohet rreth ketij problemi. Keto seksjone duhet t'i caktojne nga dy shokë, njeni per rrjeten e korespondentave, i cili do te mbaj evidencen mbi te gjithë korespondentat ne terenin e vet e tjetrin qe do te merret me organizimin e shperndamjes se shtypit ne terren, i cili do t'a kontrolloje shperndamjen dhe do t'i mbledh parapagimet nga pajtimtarët.

Organizimi i mirë i kesaj pune do te banin qe popujt t'onë t'informohen me kohe mbi gjithshka i interesen ne jeten dhe punen e tyne e, n'anen tjeter, gazetat t'ona do të pasunoheshin me material te gjithllojshem nga aktiviteti i perditshem i popujve t'onë. shtypi i jonë do te bahet pasqyre e jetes se popujve te Kosoves e Metohis, nji mjet i fuqishem ne mobilizimin e tyne per zgjidhjen e te gjitha problemeve ne lidhje me ndertimin e jetes se tyne ma të mirë.

Frontistat na shkruejne

Tue shfletue librin e ankimevet te Hotel - Restaurantit shtetnuer kryesuer te Prishtines

Hotel-Restauranti "Jugosllavija e re" i Prishtinës i ka te gjitha parakushtet per t'a terhjekë nje iun. Perpos vendet ma te mirit dhe godines se bukur e madhështore, qe s'ua len fort dalë atyne te qytet ve tjera te mdhaja, ai ka atë çka asht me me randesi: asht sypërmarrja ekonomika shtetnore, e cila asht e ftueme me i kënaqe sa ma mire nevojat e njerëzvet t'onë punonjes, qe ushqehen e flejnë aty.

A i asht pergjegjë e a i pergjegjet si duhet kesaj detyre?

Mjafton me shfletne librin e ankimevet. Pranojmë se mund te kete edhe njerëz qe, per t'a diskredituë sektorin t'onë ekonomik shtetnuer, janë mundue me gjetë, si thonë, qyme ne ve. Por fakti qe libri i madh i ankimevet asht mbushë plot e perplot, fakti qe, me pak perjashtime, ay ushqehen njerëz nga populli i jonë puntuer, qe, jo setem e duen me zemër por vet e ngrejnë dhe e zhvillojne sektorin shtetnuer, socjalist, t'ekonomis s'onë, fakti qe ankimet anë be prej puntoresh, repuësash, luftëtaresh e oficerësh t'Armates Jugosllave, tregon se aty ka mjaft te meta e gabime, qe, per sa nuk janë likuidue deri tashti, duhet te zhduken sa ma shpejtë.

Ne librin e ankimevet shifet se sherbimi bahet kadalë e pa kujdes nga ana e garsonëvet, ushqimi asht i paktë ne sasi dhe i dobet ne cilsi, pajtimtarëvet, ndonse paguejnë mjaft, nuk u vehet mendja; mungon pastertija e duhun. Mjaft ankime paraqiten edhe ne lidhje me hotelin.

Libri i ankimevet te jep me kuptue se disa udhëheqsa te sypermarrjeve t'onë ekonomike shtetnore nuk e kanë fort ne deshirë autokritiken, nuk dijnë me mbajtë qendrimin e ri ndaj njerëzvet e me ua kushtue atyne kujdesin e duhun. Ne lidhje me kete, janë shum instruktiv dhe edukues dy artikujt e gazetes "Borba" ne lidhje me mënyre t.

Nuk qesh ne gjendje as nuk pata aq kohë sa me e lëxue librin e ankimavet fillim e mbarim. Duhet te theksoj se i kam lexue edhe faqet e fundit per te pa a mos asht permiresue gjendja ne kohet e mbrame, a mos klienat i kane çlaqe falenderimet e veta drejtoris se sypermarrjes per marrjen e masavet te duhuna. Por faqet e fundit nuk ndryshojshin fort nga te parat. Duhet te shtoj se nji oficer i Armates Jugosllave ishte diçka i idhnuem, donte me paraqite nji ankim, por e la mbassi libri ishte mbushe e i riu ende nuk asht s elle.

Librin e ankimevet disa udhëheqesa te hotel — restauranteve t'ona shtetnore etj. e quene si formalizem te kote. Per sa i perket rastit t'one konkret mjafton me shique se shumica e ankimevet janë pa kurfarë pergjegjeje. Pergjegjet kane karakter fyese ose nençmuese. Pergjegjet per ba ne fjalët, si "zotni", ose "keto jane ciarrime te parandesishme" etj.

E pra fjala "zotni" i asht drejtue pikëri ht njenit prej atyne qe nuk i per ht tet aspak. Çirrime jane quej ë ato qe, ne te vertetë, jane mungesa e te meta shum te mdhaja.

Udhëheqsija dhe i tanë personeli i hotelit ne fjale duhet te bajë perpjekje te perditshme per t'a ngritë prestigjin e sypërmarrjes se vet ne naltesin e duhun.

Perseri k'shem me ua porositë, si udhëheqje per veprim, t'i lexo në artikujt e gazetes "Borba". Gabimet e te meta qe rrjedhin prej padije, me vullnetin e fortë, mund te zhduken.

Ata qe i ba në me qellim, sepse ashtu janë mesue me veprue ne kohen e vjeter dhe nuk duen te çmësohen, nuk duhet as te kene vend ne sektorin socjalist t'ekonomis s'onë.

Mbledhja e gjashtë plenare e Kuvendit Krahinuer te Rinis popullore te Kosmetit

Kah mbarimi i muejit te kaluem u-mbajt ne Prishtine mbledhja e VI-te plenare e Kuvendit Krahinuer te Rinis popullore te Kosoves e te Metohis ku u paraqit rendi i dites. Referatin e gjanë mbi punen e deri-tashme te Rinis popullore te Krahines e paraqiti sekretari i Kuvendit Krahinuer shoku Bllazho Radoniq.

Shoku Bllazho nder të tjera vuni në dukje vullnetin e pathyeshëm të Rinis popullore, e cila ka dhane gjithshka nder akcjonet e ndryshme tue i ndihmue si Frontin ashtu edhe pushtetin Populluer, ne dobin e gjithanshme te masave te gjana popullore. "Gjate punes se ndermarrun prej Rinis, aty ketu, jane paraqite anmiq te cilet jane perpjekë me e pengue hovin e perparimit te Vendit t'one, por atyneve ua kemi thye hundet me grushtin t'one dhe do t'ua thyeme sa here te paraqiten" — theksoi ai. Duhet te ndermarrim me ngutesi qe mos te ngelin te rij jasht organizates s'one prej mosbujdesis a dizenteresimit t'udhëheqesave te Rinis a t'aktivave te saj — shton shoku Bllazho.

Nder pikat ma kryesore ai ceku se per t'u ba sa ma e forte Rinija e jone popullore, duhet me e zhduke analfabetizmin nder të gjithe te rijt e te rejat, me u dhane atyne nji dije te mire; me i zhduke besimet e kota qe ende egzistojne ne mendjen e disave, me u lidhe me shtypin t'one te pasun, me anen e te cilit kane me u-forcue kulturalisht dhe politikisht te rijt e te rejat t'ona.

Shoku Bllazho perfundoi se asht e nevojshme qe prej te metave gjate punes, te mesohemi te gjithe, keshtu qe ma me hov t'i kryejme akcjonet t'ona per t'a permbushe ne perpikeni Planin pesvjeçar, i cili do t'u siguroje popujve t'one jete ma te lumtun. Ai i kushtoi nji randesi te veçant ndertimit te shtepijave kooperative nder katunde e qytete, organizmin e kryemjes te te cilave e kryen Fronti Populluer. Rinija e jone duhet t'i pervishet ketij akcjoni ma te randesishmit gjate vitit 1948 — me te gjitha energjit e veta dhe te daje triumfues si nder te gjitha akcjonet e tjera-keshtu e perfundoi shoku Bllazho referatin e tij.

Ndertimi i shtepijave te kooperativave ne krahinen t'onë

Plani i jonë pesvjeçar i Kosmetit parashef përparimin e bujqësis s'onë. Në lidhje me këte do të merren masa të gjana e të gjithanëshme për zbatimin e metodave moderne agroteknike, shka do të sjellë shtimin dhe përmirësimin në cilsi te prodhimeve bujqësore, ngritjen e nivelit jetësuer të katundaris s'onë punonjëse. Në lidhje me këte, Plani parashef ngritjen e nivelit kulturo-arsimuer të katundaris s'onë, si parakusht për përparimin dhe modernizimin e bujqësis, gja nga e cila mvaret jetesa ma n mirë për katundarin t'onë.

Rruga për mbrrijtjen e qëllimeve të sipërme asht kooperativizmi, i cili i siguron katundaris s'onë punonjëse nji jetë ma të kulturueme dhe ma të pasun. Nji nga kushtet e domosdoshme për zhvillimin e lëvizjes kooperative asht ndërtimi i shtëpijave të kooperativave, që do të jenë qendër ekonomike, politike e kulturale e katundit.

Katundarija e jonë punonjëse e ka kuptue se ky akcjon asht n'interesin jetësuer të sajë, prandaj i asht përveshë punës me mish e me shpirt. Këtë e vërtetojnë punët e shumta e të gjithanëshme që janë ndërmarrë për ndërtimin e këtyne shtëpijave. Nëpër të gjitha rrethet dhe vendet ku parashifet ndërtimi i këtyne, janë tue u-ba pregatitje të shumta, janë formue drejtoritë e rretheve dhe ato të vend-punimeve për ndërtimin e shtëpijave kooperative. Simbas parashiqimeve të deritashme, në Krahinën t'onë do të ndërtohen 202 shtëpi kooperative.

Në pregatitjet e deritashme dallohen: këshilli i vendit Orllan në rrethin e Podujevës i cili ka korrë përfundimet ma të mirat. Këtu janë mbledhë ma se 100.000 dinarë e shpresohet që kjo shumë te dyfishohet. Katundarët e këtij vendi janë tue dhanë edhe ndihma në bagëti, vlefta e të cilave deri tash arrin në 60,000 dinarë. Janë sigurue vendet për nxjerrjen e gurëve, qerpiqve dhe djegëjen e gëlqeres. Në këshillin e vendit Vllahinjë të rrethit të Mitrovicës po bahen pregatitje serioze. Ndonse ky vend asht pasiv, deri tash kanë dhanë ma se 20.000 dinarë në të holla dhe ka fillue pregatitjet e materjalit të ndërtimit. Në këshillin e vendit Shipole, po të këtij rrethi, janë nxjerrë 200 metra kub gurë dhe asht fillue transportimi i tyne. Këso pregatitjesh bahen edhe në Bore, Zveçan, mandej në këshillat e vendevë Dubovc, Klinë e Epërme e Rudnik në rrethin e Drenicës. Në këshillin e vendit Sreckë të Prizrenit janë mbledhë ma se 200.000 dinarë dhe pritet që kjo shumë t'arrijë në 500.000 dinarë. Ndihma të mdhaja janë mbledhë në Hoçë, Zhur, Pllanejë Lubizhdë, Krushe e Madhe e në Krajkë, mandej në Bec, Skivjan e Irzniq të rrethit të Gjakoves kanë fillue pregatitjet e gjithanëshme. Gjithashtu kanë mbledhë ndihma dhe kanë fillue me pregatitë materjalin e ndryshëm të ndërtimit këshilat e vendit Shipashnicë e poshtme, Stezovc e Ajkobile të rrethit të Kamenicës. Në Kijev të Rehovecit janë mbledhë ma se 41.000 dinarë dhe po mbrrihen rezultate të mira në punët e pregatitjes së materjatit në vendet Banjë, Opterushë e Orllat. Në rrethin e Ferizajit asht formue nji brigadë puntore, e cila ka fillue me pre landën e nevojshme për shtëpijat e kooperativave. Ne rrethin e Suharekës janë sjellë në vendet e ndertimit ma se 500 metër kub gurë.

Puna ma e dobët asht konstatue deri tash në këshillin e vendit Bajçina të rrethit të Podujevës. Me gjithse ky këshill vendi asht ma i madhi dhe ma pasaniku në mbarë rrethin, deri tash ka mledhë vet m 6500 dinarë ndihma në të holla; dhe punët tjera pregatitore zhvillohen mjaft dobët e ngadalë. Kjo ka rrjedhë nga mosangazhimi i mjaftueshëm i organizatave të Frontit dhe nga ndonji pasanik a element që nuk iu pëlqen jeta e re dhe përparimi i katundit, nuk jep kurrfarë kontributi si p. sh. pasaniku i këtij katundi Millojka Damnjanoviq nuk ka dhanë kurrfar kontributi dhe detyrimet e tij për punë janë fare të vogla, kurse katundari i vobegët Mursel Xhemaji nga Kërpimja ka dhanë 3.000 dinarë dhe ka marrë përsipër punë t mdhaje; nëpunësi i vobegët Miodrag Lekiq ka dhanë 3.500 dinarë dhe ka premtue me sjellë në vendin e ndërtimit 20 metër kub zall. Gjithashtu konstatohet puna e dobët, në këshillin e vendit Rajkovc të rrethit të Rahovecit ku janë mbledhë vetëm 3.600 dinarë në të holla dhe asht pregatitë pak material.

Në lidhje me ndertimin e këtyne shtëpijave, para disa ditësh pranë Këshillit Krahinuer të Frontit Popullor, u-mbajt nji konferencë me të gjithë udhëheqësat e drejtorive të rretheve për ndertimin e shtëpijave të kooperativave. Qëllimi i konferencës qe që të shqyrtohet puna e deritashme, që të shkëmbehen eksperiencat, të konstatohen të dhe t'epen udhëzime te reja.

Puna per ndertimin e shtepijave kooperative duhet te zhvillohet me plan dhe sa ma shpejt

Ne mbarim te konferences shoku Gjoko Pajkoviq, sekretar i Keshillit Krahinuer te Frontit Popullor, vuni ne dukje se drejtorite e formueme per ndertimin e shtepive kooperative, s'janë mjaft t'orientueme per sa u perket pregatitjeve te gjithaneshme. Thekesoi se keto drejtorina duhet te jene udhehegesina kryesore, akcionet dhe punët e te cilave duhet te jene te vazhdueshme. Duhet te mbahen konferencat e kooperativistave ne te gjitha vendet ku parashifet ndertimi i shtepive kooperative dhe me anen e ketyne te studiohen hollesisht te gjitha mundesit lokale. Te gjitha punet pregatitese duhet te zhvillohen me nji shpejtesi te madhe sepse kjo per pregatitjen e materialit te ndertimit zhvillohet bash tash ne fruer dhe mars. Gjithashtu pa vonese duhet me formue nitsite e punes dhe me i organizue formal per çdo shtepi kooperative. Duhet me perpilue plane vepruese per çdo shtepi kooperative dhe me e ba ndamjën e fuqis puntore.

Drejtorite e nderimeve duhet te kujdesohen qe te gjitha punet te zhvillohen simbas planit, sepse ne qofte se keto nuk dijne se kur dhe shka do te bajne, asht e kjarte se nuk do te mujne me i korre sukseset e dishrueme. Ne lidhje me kete akcion duhet me u perpjeke qe te hidhen poshte format e vjetra te punes, botekuptimi se gjoja organizatat e Frontit dhe frontistat u-duhka te punojne vetem periodikisht. Antaret e Frontit popullor duh t'a kuptojne se ndertimi i shtepijave te kooperativave asht nji nga detyret ma te mdhaja te tyne dhe duhet te punojne ne menyre t'organizueme deri ne ndertimin e plote te ketyne. Persa i perket veglave te punes duhet me u kujdesue qysh tash per mbledhjen e tyne mbrenda katundit, keshillit te vendit e rrethit. Mandej drejtorite e ndertimeve si te vendeve ashtu dhe ato te rretheve duhet t'a organizojne evidencen ma te perpiket, sepse pa kete nuk do te munden me u zgjidhe shum probleme qe eventualisht mund te paraqiten per çdo shtepi kooperative. Seksionet e propagandes te keshillave te frontit duhet t'organizojne per çdo vend punimi format e ndryshme te punes kulturo-arsimore, ne menyre qe njerezit e punes te ngriten si ne pikepamje kulturo — arsimore ashtu dhe politike, e t'a ndiine vedin se ndodhen ne nji pune kolektive per te miren e pergjithshme.

U- diskutue se nder disa rrethe mungon landa e ndertimit, por n'anen tjeter gjindet ahu, i cili simbas udhezimeve t'ingjinjerave kompetente, e zavendson mire ate ne mungese te tij. Vetem, ata shluen se lisat e ahut duhet te prilen qysh tash dhe te thahen deri ne kohen kur ata nevojiten te jene te gatshem. Gjithashtu u-theksue se malet duhet te çirytzohen me plan dhe ne forma t'organizueme, tue mos u-shkaktue dame siç ka ngja ne disa rrethe, ne vitin e kaluem.

Nuk duhet te lejohen kursesi te ketilla ga bime, por perkundrazi t'i rucime malet me kujdesin ma te madh.

Ne te gjitha vendet ku parashifet ndertimi i shtepijave kooperative, me perjashtim te disa vendeve, i tane materijali kryesuer i ndertimit mund te sigurohet nga burimet lokale dhe me fuqite e veta vullnetere. Ne mbare Krahinen t'one çfaqet nji interesim i madh si te kooperativistat ashtu dhe te organizatat e popullit per kete akcion. Keta, kudo shprehin gatishmenin e vet per te ba çmos qe ky akcion te zhvillohet sa ma mire e sa ma shpejt.

Fakti, qe katundarija e jone punonjese po e kupton dita dites randësin e kooperativizmit si dhe rrolin e shtëpive te kooperatives, asht se kjo ka inisiative dhe vullnet per kryemjen me kohe te ketyne shtepijave ne baze te forcave te saje materiale e fizike, tue e kuptue fort mire se çka do t'i sjellin asaj keto, mbrenda [illegible]

PREGATITJET PER MBJELLJET PRANDVERORE

Te bajme ç'mos që planet per sigurimin e farnave te realizohen n'afatin e caktuem

Fushata e mbjelljeve prandverore për Krahinen t'onë paraqitet si problem me randësi të madhe, mbassi nga suksesi i saj mvaret sigurimi i bukës së popullit t'onë, që punon për realizimin e Planit pesvjeçar. Katundarija e jonë punonjëse po e kupton për ditë ma tepër se realizimi i Planit do të thotë sigurimi i nji jetë ma të mirë për njerëzit t'onë punonjës, pra edhe për atë vetë.

Do të mbillet nji sipërfaqe dy për qind ma e madhe se çka qenë parapa. Kjo shtesë e sipërfaqes asht fitue me lavrimin e livadheve, ledinave dhe vend kullosave tjera. Prej sipërfaqes së parapame për fushaten prandverore 83,83% do te mbillet me miser e drithna tjerë, me bimë industrijale 6,10%, me bimë per ushqim bagtish 4,20% dhe me barishte 5,81%.

Plani i mbjelljeve u asht dergue me kohë të gjitha këshillave të rretheve dhe këto i kanë përpunë dhe dergue për çdo këshillë vendi. Plani asht i realizueshem e prandaj këshillat e vendeve duhet të bajnë çmos që ky të kryhet në kohen e duhun për çdo katund e ekonomi shtëpijake. Përpunimi i këtyne planeve nepër këshillat e vendeve duhet të përfundohet deri me 12 të këtij mueji. Mbassi po mban koha e mirë, duhet të shpejtohet me pregatitjet, kështu që të jemi të gatshem me të gjitha.

Vendin ma me randësi gjatë pregatitjeve e zen sigurimi i fares. Deri tash ka mbrrijtë 50% të fares së kerkueme t'elbit, 75% të tershanes. Fara e grunit të veres duhet të sigurohet nga burimet lokale e në qoftë se nuk mund të sigurohet në tanësi, atëhere pjesa e sipërfaqes së parapame për t'u mbjellë me këtë lloj drithi do të mbillet më drithna tjera, përsa i përket fares tjeter duhet të pshtetemi në burimet e vendit.

Plani i blemjes së patateve për farë duhet të realizohet 100%, mbassi edhe ato duhet t'i sigurojmë vet. Ky plan deri tash asht realizue 50%. Në rrethin e Ferizajt janë kontraktue 70%, e n'ate të Dragashit 65%. Ma së dobti qëndron rrethi i Prishtines, i cili nuk ka dergue deri tash kurrfar shenimesh në lidhje me realizimin e këtij plani. Në rrethin e Podujeves, ku duhet te blehen ma së shumti patate, ka fare pak ditë që asht fillue nga puna dhe janë kontraktue vetem 10% nga plani i parapame. Tue qenë se sipërfaqja që do të të mbillet me patate asht shtue me 300% ne krahasim me sipërfaqen e vjetit të kaluem, duhet t'i kushtohet kujdes i veçant çashtjes së realizimit të këtij plani.

Përveç blemjes se patateve per farë asht ndermarrë edhe nji akcjon për premjen e majeve te patateve të caktueme për ushqim nepër menza, internat, restorante dhe kuzhina ushtarake. Këto maje do të përdoren për farë të pasunisë shtetnore e të kooperativave. Deri tash vetem n pak rrethe asht organizue kjo punë.

Plani i blemjes së groshes për farë asht realizue me 90%. Rrethi i Vuçitrnes e ka realizue kete plan me 200%. Rrethi i Gjakovës e ka tejkalue me 10%, i Ferizajt me 15%, dhe i Prizrenit me 5%. Në rrethin e Dragashit asht ble nji sasi groshe mjaft e madhe, e ndonse nuk ka qenë parapa me plan. Rrethi i Suharekës e ka realizue planin me 100%. Puna ma e dobët asht zhvillue në rrethin e ..., ku plani asht realizue vetem me 10%. Gjithashtu qendrojnë mjaft dobët rrethi i Mitrovicës dhe i Pejës, ku plani asht realizue vetem 35-40%. Pra, stegonni e blemjës se groshes për farë asht se kohe duhet të perpiqen me e krye me kohë këtë detyrë.

Sipërfaqja që do të mbillet me misër asht ma e vogël ne krahasim me atë te vjetit te kaluem, mbassi do të mbillen kultura ma te gratesh ne. Fara e misrit asht blokue me kohë. Ne rrethin e Suharekës janë ble 75% te fares se misrit. N'ate te Mitrovices dhe Ferizajt akcjoni i blemjes ka fillue tash se vonë. Rrethet tjera qe nuk kanë dergue kurrfar raportesh mbi sasinat e blerne duhet t'a kenë parasysh se ky akcjon duhet te përfundohet deri me 15 fruer.

Fara e qepëve (rpaxhika) asht sigurue, bile plani i blemjes asht tejkalu me 34%.

Blemja e farës se konopit asht realizue me 64%. Puna zhvillohet ma se miri ne rrethin e Gilanit, ku plani asht tejkalue me 85%. Ma së dobti qendron rrethi i Mitrovices, i cili ka ble vetem 20% te fares. Fara e jonxhes, e cila do te mbillet në nji siperfaqe 300% ma te madhe ma te madhe ne krahasim me vjetin e kaluem - asht sigurue.

Përveç sigurimit te fares ka randesi te dores se parë edhe zgjedhja e pregatitja e sajë, sepse kjo luen rrol te madh ne shtimin dhe permirsimin ne cilesi te prodhimit. Fara e grunit, elbit, tershanes e thekres duhet pa tjeter te pastrohet dhe te pluhpohe me pluhnat kimike. Çashtja e pastrimit te fares asht organizue por nga evidenca e doret nuk dihet ende se shka asht mbrrijte ne kete drejtim. Misri zgjedhun per farë duhet te ketë tallen e hollë, tramaku dhe maja e tij te jenë plot kokrra të nji ngjyre dhe ne rreshta te drejta. Tramaket e tjerë nuk duhet te perdoren per farë.

Pra duhet me ba çmos që planet e mbledhjes se fares se patateve, groshes dhe misrit te realizohen sa ma parë e n'afatin e duhun. N'anen tjeter Drejtorati i Bujqesis duhet t'ua kushtojë nji kujdes edhe ma te madh te gjitha ketyne punve pregatitëse, qe te mos përsëriten gabimet e fushatës se vjeshtes kur ne shum rrethe asht dergue ma shum fare se sa u nevojitej, ndersa disave u ka mungue e per shkak te vonesës ne dergimin e fares jane vonue edhe mbjelljet. Mandej Drejtorati i Bujqesis duhet te kujdesohet që sherbimi informativ dhe evidenca t'organizohen si duhet mbassi kjo aty ktu nuk asht e perpiktë.

Organizata te Frontit Popullor te FAG e dh. duhet t'a ndihmojnë si duhet punen rreth ketyne pregatitjeve dhe kesajë fushate, t'i luftojnë ata që perpiqen me e pengue, t'ua skjarojnë katundarve detyret qe u ngarkohen për realizimin e planit të mbjelljeve, te perpiqen me i mobilizue te gjitha fuqit e ... organizue punen sa ma ...

Pregaditjet e gjithaneshme te sipermarrjes se ndertimit „Graçanica" te Prishtines per sezonen e re

Per realizimin e Planit t'onë pesvjeçar luejnë nji rrol mjaft me randësi edhe sypërmarrjet e ndertimeve të Krahines s'onë „Graçanica" në Prishtinë, „Sitnica" në Mitrovicë, „Shtedim" në Fejë edhe „Ramiz Sadiku" që ma parë ndodhej në Prizren e që tash asht transferue në Ferizaj.

Prej këtyne, Sypërmarrja „Graçanica" e Prishtinës, ma parë ka pasë nji qark të gjanë veprimtarije që përfshinte rrethin e Prishtines, Podujevës, Liplanit, Ferizajt, Gilanit dhe Kamenicës. Tash veprimtarija e kësajë s përmarrje asht zvoglue, d.m.th. tue u- kufizue kështu vetem në ndertimin e objekteve të mdhaja dhe industrijale në rrethin e Prishtines, Podujeves dhe eventualisht në rrethin Liplaenit.

Kjo sypërmarrje e ndertimi- asht tue ba pregaditje te gjitht anëshme për fillimin e sezones së re të ndertimit. I ka lidhë të gjitha kontratat e duhuna per sigurimin e materjalit, mandej ka marrë masa per sigurimin e tij fillestar si gurë, zall, tulla etj. Për aftësimin e kuadrave ka organizue disa kurse, ku marrin pjesë nji shumicë puntoresh, te cilet me mbarimin e këtyne do të bahen puntorë të kualifikuem. Kurset për muratorë, gdhendësa dhe per beton—arme i vijojnë 74 vetë. Kursin e evidences e vijojnë 42 vetë e ate për kryepuntorë 42 të tjerë.

Kurset për muratorë, gdhendësa dhe për beton—arme kanë fillue ne shtatuer të vjetit të kaluem dhe përfundojnë kah fillimi i muejit mars të këtij vjeti. Dy kurset tjera kanë fillue ne kallnuer te k.v. dhe do të perfundojnë në muejin Prill të k.v. Në ketë mënyrë kjo sypërmarrje do të fitojë 50—60 puntorë të kualifikuem.

Ku fillue puna për kryemjen e objekteve të pa-kryeme në sezonen e kalueme. Tash asht tue u ba nji pune e madhe në kryemjen e entit të sigurimit socjal, ku po kryhen të gjitha punët e mbrendeshme dhe parashifet që deri me 1 mars të jetë gati. Punohet me vrull dhe në kryemjen e shkollës së mesme bujqësore dhe në ndertesat në pasunin bujqësore „Kosmet" Atje janë tue u-përfundue tri objekte dhe pritet që dy prej këtyne në muejin fruer t'i dorzonen investitorit, e nji kah fillumi i Prillit; po heshtu parashifet edhe përfundimi definitiv i shkolles së mesme bujqësore. Ndihet mungesë e madhe për materjal instalimesh dhe kanalizimesh gja e cila mund t'a vonojë përfundimin definitiv të këtyne objekteve.

Sypermarrja „Graçanica" gjithashtu asht tue e ba planifikimin e toks rreth furrës moderne për pjekjen e tullave në Prishtinë që asht ngritë në vjetin e kaluem si dhe planifikimin për nji furrë të re që do të ndertohet gjatë këtij vjeti.

Në koloninë e banimit ku ma parë janë nderrue tetë shtëpi, asht fillue puna për kryemjen e dy ndertesave tjera dhe asht fillue hapja e themelnve për shtëpin e 11 të të kësaj kolonije e për së shpejti do të fillojë puna edhe për dy ndertesa të tjera. Tetë ndertesat e ngrituna në vjetin e kaluem do të jenë gadi deri me 1 Maj, kurse pesë të tjerat në muejin gusht. Kështu që kolonija do të ketë gjithsejt 13 shtëpi me lokale banimi për 111 familje. Shtatëdhetë e dy lokale-banimi do të kenë nga dy dhoma, nji të ndame për bylmet, nji kuzhinë, banjo dhe podrum, e 39 banesat e tjera do të kenë nga nji prej të gjitha të ndameve që i përmendem ma nalt.

Për mungësë të fuqis puntore ende nuk asht fillue puna për kryemjen e shtëpis së kultures në Prishtinë. Po sa te këthehen puntorët prej pushimit, do të fillojë puna për kryemjen e këtij objekti të randësishëm, që parashifet të jetë gadi kah mbarimi i Prillit.

Për kryemjen e objekteve të vjetit të kaluem sypërmarrjet e kanë sigurue gadi krejt materjalin e nevojshëm. Ndihet mungesë për tulla me gjithse sypërmarrja disponon nji sasi mjaft të madhe. Këto rezerva do të mjaftojnë për kryemjen e dy ndertesave të reja të kolonis së banimit, ndertesave ndihmëse t'entit të sigurimit socjal dhe për shtëpin e kulturës, por këto nuk do të mjaftojnë për vet fillimin e sezones së re të vjetit 1948, me gjithë që ma vonë do të kejë mjaft, sepse do të fillojë prodhimi i tullave.

Siç shifet, sypërmarrja e ndertimeve „Graçanica" i ka ba të gjitha pregaditjet kryesore dhe i ka krijue prrakushtet si për kryemjen e objekteve të fillueme në vjetin e kaluem, ashtu dhe për fillimin e sezonës së re si mbas planit investicjonal të vjetit 1948.

Qyteti i Prishtines per se shpejti po pajiset me uje te mire te pijshem

Siç dihet, ujët e pijshem në Prishtinë asht shum i dobët, plot mikrobe dhe gelqere. Gjatë gjithë kohes së Jugosllavis së vjeter nuk asht ba asnji hap për përmirësimin e kesaj nevoje. E vetmja gja që asht ba në ketë drejtim, kah vjetet e fundit para çlirimit, asht ba studimi dhe kontrollimi i ujnave të nentokës nga instituti hygjenik i Shkupit, dhe me gjithëse ka pasë konstatue se n' afersitë e qytetit gjindet ujët e mirë dhe se mund të çfrytzohet, nuk janë marrë kurrfar masash për t'a sjellë në qytet.

Ky akcjon me randësi për qytetin e Prishtinës asht ndermarrë vetem me inisjativen e pushtetit populluer. Me njiherë, mbas çlirimit, u-mueren të gjitha masat e nevojshme, u-ba studimi i vendit, i ujit dhe kah gjysma e vjetit 1946 asht fillue puna. Gjatë vjetit 1947 janë kry te gjitha objektet si rezervari me kapacitet prej 750.000 litrash, stacjoni i pompave dhe shtëpija e transformatorve. Ujët asht sigurue në sasi të mjaftueshme me kualitet të mirë dhe fuqija e tij asht 16 litra në sekondë, sasi që mund të furnizojë nji vend me 25.000 banorë, tue llogaritë për çdo njeri nga 60 litra ne ditë, pa e marrë parasyshë sasin tjeter t'ujit që do përdoret për ujitjen e rrugëvet, për oborret e kazermave për krojnet eper rruget e qytetit.

Qysh në muejin kallnuer asht tue u-ba nji punë e madhe për vuemjen e qyngave nepër rruget e qytetit dhe deri tash janë vue ne pjesen kryesore. Janë sigurue 6 qynga të mdhaj spesejal për kroje dhe po veben nëpër kryqzimet ma të mdha. Pesedhetë e gjashtë kroje të vogla do të vehen nepër oborret e instituteve dhe zyrave shtetnore. Mbassi nuk disponohet sasija e mjaftueshme e materjalit të këtyne krojeve, tash për tash, nuk do te ketë mundësi që ujet te hyej nepër oboret dhe shtëpijat private.

Parashifet që me 1 Maj të lëshohet ujet mirë në të tanë rrjeten e krojeve të naltpërmenduna.

Te luftojme kundra zakoneve te vjetra dhe besimeve te kota

„Qeshiti" i Mulla Ademit - Mulla Emini

Asht detyrë e të gjithë njerëzve të ndershëm perparimtarë që të perpiqen me të gjitha fuqitë e tyne per t'i zhdukë me rrajë zakonet e damshme mbrapanike të së kaluemes s'idhët, të cilat na e pengojnë zhvillimin t'onë. Pa u-dlirë prej këtyne zakoneve, na nuk do te mundemi kursesi me i krye detyrët që na i parashtron Plani pesvjeçar dhe me u-paralelizue me popujt tjerë vllazën t'Atdheut t'onë. Në lidhje me kët, duhet t'i zhdukim paragjykimet dhe besimet e kota, të cilat çfaqen aty këtu në forma të ndryshme. Nder këto hyn, përveç tjerash, besimi se smundjet shërohen me hajmalina, ujë të fryem e „marifete" të lloj lloj „qeshiti".

Në numrin e kaluem të gazetës s'onë, kemi shkrue per „mrekullinat dhe viktimat e mulla Ademit", por s'duhet harrue që në Krahinen t'onë ka shum e shum mulla Adema.

Kët herë i iseden nuk e kemi larg Prishtinës, por mbrenda qytetit, në rrugën „Sfetozar Markoviq", pak përtej xhamis.

Skena paraqi et mjaft e gjallë e sidomos nder ditët e pazarit të marteve. Nji nder „mjekët" ma në za të Prishtinës, me gjithë që i pa-diplomë, por me eksperiencë në sherimin e të smundve pa dallim seksi, asht mulla Emini me profesjon si hoxhë. Asht mjaft karakteristike qi mulla Emini ka njohuni të gjanë dhe në medicinën e veterinris e, d.m.th. „sheron smundje" nder lopë, kuaj, dhen etj. Me e permledhë me pak fjalë aftësina e mulla Eminit, mund të themi se asht „enciklopedist" i njoftun me dy „doktorata", çka pak rrallë mund të ndodhë. Mulla Emini asht i popullarizuem nder fanatikët e qytetit të Prishtinës e bukur fort edhe nder katundarët e këtij rrethi. Ai, klientat e tij i pret në shtëpin e vet, por me pak ndryshim prej mulla Ademit, i cili siç kemi shkrue herën tjetër, i pritte në „ambulancë". Klientat e mulla Eminit presin jasht ke dera e oborrit. Ditëve të pazarit sidomos, klientat katundarë e katundare, grumbullohen para derës së tij, po ashtu si grumbullohen të zgjuetët n'ambulancë a spital para portës së mjekut të vertetë.

Mulla Emini vizitat nuk i ka të caktueme, por të vullnetshme simbas deshirit të sejcilit klient „sat t'i kushtojë zemra". Dikush nji bankë pesëdhetëshe a qindshe, tjetri nji qerr dru, 2-3 kilogram tëlynë a mjaltë-gjana të vogla që s'mbushin hesap!...

Mulla Emini çon nji jetë të rehatshme, e sidomos në muejin e Ramazanit i a luen fenë qejfit me haena të begatshme!

Shpesh herë ke mulla Emini paraqiten femna me barrë-katundare e qytetare - te cilat tue i varrë hajmalinat „e posaçme" në trupin e tyne, gjejkan „lehtësi të madhe" në çastin e lindjes së fëmis!... Gjithashtu ke ai paraqiten dhe aso grash, të cilat nuk bajnë fëmi, por me „ilaçnat" e Mulla Eminit gjejkan „derman". Nder këto raste ai përdorë kët „ilaç dhe metodë specjale" ne kliniken e vet: ndermjet te nji shkopi të mrekullueshem, i cili ne dorë i paska gishtat e „Hazreti Fatimes" ban te kalojnë pikat e ujit të „vekshit prej fundit të shkopit në dorë, e cila komunikon me gojen e grues. Në ket mënyrë asajë iu lagëka goja me „langun e bekuem", dhe iu shtohka shpresa ne mendjen e sajë!).

Vekshi qenka i mrekullueshëm, mbassi e paska sjellë prej Çabes, e rrallë ndonji „mulla" tjeter mundet që e ka!

„Efekt të madh" bajkan dhe hajmalinat e shkrueme prej tij si dhe ujët e fryem, nga përdorimi i të cilave disa kanë mbetë pa shkue ke doktorët e vertetë, kështu qe kanë harrue të marrin frymë nji herë e përgjithmonë!...

Detyren e tij si „veterinar" mulla Emini e kryen ma së miri. I paskat grat „hajmalinat" dhe ujët e fryem per kafshet e fryeme ne bark ose qe bajnë huj kur milen.

A thue çka do të ndodhte sikur, „mazahllah", të smuej mulla Emini! Sigurisht, në ket rast mulla Emini do t'i drejtohej doktorit të vertetë dhe kurr jo Mulla Ademit ose ndonji tjetri të këtij „kallepi".

Ka shum e shum këso „mrekullinash" me të cilat mashtrohen njerëzit t'onë të padijshem. Sa shum njerëz ua kanë pa sherrin me jetë këtyne „marifeteve"! Në Ferizaj para disa ditëve, nëpër mjet „kurave" të këtij lloji, nji grue ka vdekë.

Deri kur do t'i lejojmë këto krime kundra jetes së popullit t'onë!

Çdo njeri i ndershem e ka për detyrë me i luftue pa mëshirë këto mbeturina të mendesis së vjetër, që kanë ngelë endë nder ne, si dhe ata të cilët mundohen me i çfrytëzue këto zakone mbrapanike në kurriz të popullit t'onë, tue e rrezikue dhe jeten e tij.

Mulla Ademi asht thirë me dhanë llogari për vepren e tij te damshme...

Per zhvillimin e frutikultures ne Krahinen t'one

Rritja e pemëvet, frutikultura, asht nji degë e randësishme në bujqësin. Plani Pesvjeçar i Krahine- s'onë parashef që ajo t'arrijë nivelin e para-luftës e, në disa lloje pemësh, edhe t'a tejkalojë. Do të prodhohen 130.000 fidane, për t'i zavendësue trupat e vjetrueme, që japin pak prodhim, e do te shtohet edhe mâ numri i trupavet të pemëvet. Numri i trupavet të mollavet, kumbullavet etj. kësisoji do të jetë ma i madh se para lufte ke te tjerat do t'arrihet numri mesatar i trupavet që kanë qenë gjatë perjudhes së vjetve 1930—1939.

Ne Jugosllavin e vjeter me të vërtetë janë ba, aty ketu, disa hapa përpara në zhvillimin e frutikultures por pa plan e n'interesine njij oakice, t'asajë qe i ka pasë në dorë të gjitha pasunit e natures së Vendit t'one Ne kusmet kapitaliste zhvillimi i çdo dege s'ekonomis për aq sa ka qenë i mundëshem, donte të thonte shtim i pasanis se nji grushti pasanikes, ndersa në shtetit t'one të ri çdo perparimi n'ekonomi, s kudo gjetu, don te thote përmirësim i jetës së shtresavet së gjâna popullore.

Permiresimi dhe ngritja e frutikultures kërkon shum kushte. Këtu po i përmendim ma kryesoret: duhet të shartohen trupat e ri me kualitet ma të mire të llojeve të pemëvet me randësi ekonomike e tregtare; me mbjellë çdo pemë ne tokën e përshtatshme, me i shartue trupat e rij të pemëvet që janë me kualitet të dobët, me i përtri trupat e vjetër me anë të shartimit.

Që përparimi i frutikulturës t'arrihet si duhet dhe për të sigurue që ay të ndihmojë në ngritjen e nivelit jetësor të popullit t'onë puntuer duhet me i kushtue kujdesin kryesuer hapjes së pemishtevet me karakter shtetnuer dhe kooperativ ndër vendet e përshtatëshme. Me kte duem të themi se nuk duhet t'a ndihmojmë e t'a përkrahim inisjativën private.

Asht nevoja që herë mbas here të hapen kurse për pregatitjen e kuadrave në këtë degë, njerëz që do të dijnë me i rritë si duhet pemët dhe me luftue kundra sëmundjevet dhe insektevet të ndryshme që i damtojnë. Duhet të formohen aktive teknikësh, që t'ua mësojnë katundarëve t'onë metodat e e reja në frutikulturë.

Vendi ma i përshtatshëm në Krahinën t'onë për ritjen e pemëvet asht Metohija. Njerëzit e degës kanë kunstatue se ajo mund dhe duhet të zajë nji vend të dorës së parë për sa i përket prodhimit të pemëvet, si në sasi asaj edhe në cilsi. Komisjoni teknik, që ka qenë formue vjet ke na, ka parapa dhetfishimin e sypë faqes së kopshtijevet të pemëvet në Metohi.

Me sotimin e prodhimit të pemëvet Krahina e jonë do të mundet jo vetem me i plotësue nevojat e veta por edhe me ndihmue që, në ket pikë, të kenaqen edhe nevojat pop. të tjerë t'atdheut t'onë, ashtu siç ata, tue shtue prodhimin e artikujvet që na mungojnë nevet, na plotësojnë edhe nevojatë t'ona.

Përveç kësaj shtimi i prodhimit të pemevet në Krahinën t'onë do të ndihmojë forcimin e industris ushqimore të Vendit t'onë, eksportimin jashta shtetit t'onë, i cili, në ket mënyrë mundet me marrë nga Vendet e hueja artikuj të tjerë të nevojshem per zhvillimin e matutjeshem t'ekonomis s'onë, përgjithësisht, gja me të cilen do të përmirsohet edhe jeta e popullit t'onë, prâ edhe e katundaris s'onë puntore.

Arsim e kulturë

Fushata kundra analfabetizmit

Komisjonet perkatese dhe organizatat popullore duhet te perpiqen qe te permiresohet kualiteti i mesimit dhe ndigjuesit te mos mungojne nga kurset analfabetike

Tash se veni ka fillue te permiresohet gjendja e fushatës se luftës kundra analfab tizmit. Kurset kanë fillue te shtoh-n dhe numri i vijuesve po rritet gjithnji, veçanerisht ne periudhen e dytë te fushates. Me angazhim-i ma te mdhaja te komisjoneve per luftimin e analfabetizmit dhe t'organizatave te Frontit Popullor fushata ka marre hovin e duhun ne rrethin e Gjakoves, Vuçiternes dhe Rahovecit. Me saje te pirpjekjeve ma te mdhaja t'organiz-tave te Frontit asht mbrrijtë qe ne muejin kallnuer te perfshihen nepar kurse te gjithe analfabetat e parapame me plan, e bile ne shum vende ky plan asht tejkalue. Si mbas shenimeve te Drejtoratit t'Arsimit te Këshillit Krahinuer, deri me fund te muejit kallnuer jane organizue gjithsejt 3.910 kurs- analfabetike, ku jane përfshi 64.972 analfabetë ne moshën nen 45 vjeçë dhe afer 500 burra e gra mbi kete moshë. Nga numëri i pergjithesham, 53.054 jane shqiptare prej te cil-t 34.359 meshkuj dhe 18.695 femna, e 11.918 analfab-t serbo-malazez. Per mungese të personalit te mjaftueshem per udheheqjen e kurs-ve jane angazhue ma se 3.200 v-te qe kane mesue me shkrue e me kendue ne fushatet e kaluame. Per mungese t'udheheqsave per femna shqiptare ndër shum katunde ato udhëhiqen nga mxenesit e shkollave fillore. Kemi shembujsh ma se shumti ka ne rrethin e Drenices, Dragashit, Gjakoves, Suharekes etj. Nuk janë raste te rralla qe kurset per shqiptare t'udhehiqen nga te rejat serbe qe e zotnojnë alfabetin dhe gjuhen shqipe.

Per sa i Perket fushates ne tanesi rezultatet ma te mira deri tash i ka mbrrijt rrethi i Prizrenit, ku plani asht tejkalue per 3.000 analfabet ma teper. Mandej ne rrethin e Gjakoves ka qene parapa qe te përfshihen ne kurse 3.556 analfabet ndersa janë përfshi 6.195 vetë. Gjithashtu edhe ne rrethin e Rahovecit, Ferizajt dhe te Suharekes asht tejkalue plani tue u-perfshi neper kurse ma se 2.000 vet ma teper, per çdo rreth. Edhe ne rrethet tjera asht tejkalue plani i perfshimjes s'analfabetve, keshtu qe i gjith plani i Krahines asht tejkalue per 15.000 vetë. Gjatë kesaj fushate i asht dhane randesi e veçantë perfshimjes neper kurse te femnave shqiptare. Ne kete drejtim rezulta-e ma te mira jane korre ne rrethin e Prizrenit ku asht tejkalue plani për 1 500 veta e ne rrethin e Gjakoves jane perfshi neper kurse 1 300 veta ma teper. Ky plan asht tejkalue edhe ne rrethin e Suharekes, Ferizajt, Vuçiternes, Dragashit, Istokut, Podujevre e Pejes.

Me gjithse ne shumicen e rretheve asht tejkalue plani i parapamë ka ende rrethe ku fushata nuk asht tue u-zhvillue ashtu si duhet. Per shembull në rrethin e Prishtines, Lipjanit dhe te Zveçanit nuk asht realizue plani i perfshimjes s'analfabetve dhe fushata asht tue u-zhvillue mjaft ngadale. Ne Prishtinë janë perfshi neper kurse vetem gjymsa e analfabetve te parapamë me planin e vjetem. Ne disa rrethe ku asht tejkalue plani ky nuk asht realizue simbas kombesis dhe sekzit, keshtu p.sh. ne rrethin e Gilanit ka qenë parapa qe te perfshihen neper kurse 1252 femna shqiptare e jane perfshi vetem 690, ne rrethin e Drenices ne vend te 1663 femnave shqiptare janë perfshi vetem 239 e ne rrethin e Kamenices ne vend te 1300 vetave janë prfshi 162 vete.

Mandej ne disa rrethe nuk i asht kushtue kujdes i duhun zgjanimit te dijes t'atyne qe kane mesue me shkrue e me kendue gjatë fushatave te kaluame. P.sh. ne rrethin e Mitrovices nuk ka asnji kurs ma te nalt arsimuer per serb, e ne rrethin e Dragashit nuk ka asnji kurs kesisoji për shqiptarë, ne rrethin e Istokut nuk ka kurse te ketilla as per serb dhe as per shqiptarë. Gjithashtu nuk ka keso kursesh as ne Prishtine dhe as ne Prizren ku e k s i s t o j n e te gjitha kushtet e nevojshme.

Me kete rast duhet te vehet ne dukje se edhe kualiteti i mesimeve në kurset analfabetike nuk asht i knaqeshem. Neper kurse nuk punohet gja tjeter per veç germave dhe keto jepen me shpejtesi aq te madhe, nga 3—4 germa n'orë, keshtu qe ndigjuesit nuk janë ne gjendje me i mbajte ne mend. Metoda e mesimit asht mjaft e dobet. Per arsye te mesimit mekanik neper kurse, puna ndër to po bahet e merzitshme dhe nuk e terhjekë interesimin e ndigjuesit. Per kët arsye shpesh here shkaktohen mungesa te shumta neper kurse.

Per te muejt me e permiresue kualitetin e mesimeve duhet pa tjeter me mbajtë konferenca dhe keshillime me udheheqsat e kurseve dhe me iu dhanë udhëzimet e duhuna me anë të mesimeve praktike. Mesuesit duhet t'i vizitojnë sa ma shpesh kurset analfabetike dhe t'u japë instruksjonet e duhuna. Deri tash fare pak janë mbajtë keso keshillimesh dhe konferencash me udhëheqsat e kurseve analfabetike, mungesë e cila duhet te zhduket sa ma pare per te muejt me e permiresue punen e kurseve.

Si detyrë ma me randesi e organizatave popullore dhe e komisjoneve per luftimin e analfabetizmit paraqitet edhe angazhimi i mjaftueshem që te gjithë ndigjuesit e kurseve t'a vazhdojnë mësimin ne rregull, e mos te lejojnë qe te perseritet gabimi i fushatës se kalueme tue e nderpre punen e kurseve.

Bisede me nji udheheqes kursi analfabetik

Tash shpejt patëm nji takim me mësuesin Jakup Sahiti, i cili udhëheqë kursin analfabetik, që ndiqet prej 36 puntoriçe të fabrikes së tullave në Prishtinë. Prej ketyne, 29 janë qytetarë dhe 7 katundarë. Udhëheqësi asht i përpiktë në detyr n që ka marrë përsipër dhe ka interesim të madh për puntorët.

„Puntoret e kursit t'im thote ai -kanë mësue t'i shkruejnë e t'i lexojnë të gjitha germat- të mdhatë e të voglat kanë mësue edhe t'i lidhin germat në rrokje. Me përjashtim të kater puntorve, te tjerët kanë vullnet te mirë per te mësue. Rrallë ndodhe -edhe atëhere me arsye- që këto te mungojne praj mësimit. Tash së fundi i kane mesue edhe numrat e jane ne gjendje i bajnë kater veprimet e aritmetikes deri ne numrin 20 Lexojne ngadale, por kjartë.

Puntori 49 vieçar, Sut Azemi, prej rrethit te Pejes, dallohet per vullnetin e mirë që ka. Ai thote shpesh her :" ah sikur t'ishem i ri, me mesue ne shkollë e me dije te gjane. Sa keq per mue e shoket e mij, qe nuk kemi shkollë! Prap, i fal-minderes pushtetit popullor që interesohët me na mesue edhe në ket moshe. Na paçin ne qafe te parët që na kane lane ne terr!

"Asht per t'u theksue - vazhdon shoku Jakup Sahiti- se ne kurs kane qene edhe pntoret serbe Vera Kostiq dhe Desanka Miladenoviq, te cilat me zell te madh, mësojshin bashkë me puntoret shqiptare. Ato kishin deshire te flakët t'a mesojshin shkrimin e kendimin ne gjuhen shqipe." Keshtu - thojshin ato - mund te njifemi ma mire me vllasnit t'ona shqiptarë. Mandej mundemi me u ndihmu edhe ne shoqeve t'one shqiptare ne luftën kundra analfabetizmit ne gratë shqiptare.

Na e dime se sot tue ndihmue zhdukjen e mbrapambetëes kultural nder femna e ne popll in shqiptar pergjithesisht, ndihmojme edhe permirsimin e jetes s'one, ashtu sikur edhe çdo kontribut qe japin shqitaret per ne dhe popujt tjere te Vendit t'one, shkon ne do bi te vet shqiptarve. Atdheun t'one te ri na jemi si antare te pandame te nji familjeje te madhe, ku ai qe u ndihmon te tjervet i ndihmon edhe vetvehtes"

„Dy shoqet serbe-shton udheheqesi i kursit-nuk kane mungue kurre ne mesime. Shi e bore me ra, ato i kishe aty"

Asht karakteristike qe, me gjithe punen e rande, puntoret e fabrikes pa kurfar pritese, e vazhdojne kursin ne çdo mbramje, me perjashtim te diel ve dhe te marte.

Puna e ketij kursi do te jepe më siguri rezultate te mira ne mbarimin e fushates dhe shumica e puntorve do t'a mësojë shkrimin e këndimin pikënisje per zhvillimin e tyne kultural.

Ne minjeren „Golesh“ asht tejkalue plani i prodhimit te muejit kallnuer me 18 %

Kolektivi punonjës i minjeres së magnezjumit "Golesh" planin e prodhimit të vjetit të kaluem e ka tejkalue per 15% dhe kështu e ka tejkalue prodhimin e parapaJtes me 22%. Në mbarim të garave të nandorit kolektivi punonjës i minjeres "Golesh" e ka fitue flamurin kalimtar të Këshillit Krahinuer të sindikatave t'unjisueme.

Për vjetin 1948 kolektivi i sipërm ka marrë mbi vedi me e tejkalue planin e prodhimit me 5%, me gjithse ky plan asht ma i madh nga ai i vjetit të kaluem.

Mandej ka marrë mbi vedi me kursye materjalin për 2%, me e përmirësue disciplinen e punës dhe deri ne 1 Maj me dhanë 300 ditë pune vullnetare në punët e ndryshme bujqësore dhe në ndertimin e rrugëve në rrethin e Lipjanit. Kolektivi gjithashtu ka marrë përsipër që deri me 1 Maj t'i mësojë me shkrue e me kendue të gjithë puntorët analfabet. Në lidhje me këto pika kolektivi u ka shpallë gara të gjitha minjera e fabrikave të jometaleve të Vendit. Përveç kësaj e ka pranue edhe thirrjen për gara të minjerave t asbestit.

Që nga fillimi i vjetit të dytë të punës me plan ne minjeren „Golesh" punohet edhe ma me vrull. Në luftë për shtimin e produktivitetit minatorët e Goleshit janë tue zhvillue gara të gjalla në mes të tyne. Gjatë muejit kallnuer grupi i galeris e ka tejkalue normen aproksimativisht me 9% dhe sulmuesit e garave të nandorit qindroinë besnikë si sulmuesa. Minatori Beqir Rustemi gjithnji e tejkalon normen me 22% e Dushan Llukiqi maqinist, e tejkalon normen me 24%. Në saje të përpjekjeve të shumta që muratorët e Goleshit kanë ba për shtimin e prodhimit, kanë muejt e me e tejkalue planin e prodhimit të muejit të kaluem me 18%.

Në minjeren e vogel të magnezjumit "Drenica", që ndodhet nën drejtimin e minjeres "Golesh", e cila në vjetin e kaluem e ka lanë planin pa e plotsue për 25%, tash në saje të përmirësimit të punës plani i muejit të kaluem asht tejkalue me 16%.

Nga puna ne minjeren „Kosova"

Puntorët e minjeres „Kosova" gjatë muejit kallnduer kanë muejtë me e tejkalue prodhimin e parapamë. Në punen e prodhimit, ma së forti asht shque brigada e tretë dhe grupi që udhëhiqet nga sulmuesi Arangjell Stoliq. Ky grup ka muejt me e tejkalue normen me 30%. Gjithashtu asht shque me punen e tij Halil Banushi, i cili e ka tejkalue normen me 60%.

Tue e çfrytzue eksperijencen e vjetit të kaluem, puntorët kanë marrë përsipër që në vjetin 1948 t'a tejkalojnë planin me 2%, t'i aftësojnë me anën e kurseve te ndryshme 100 puntorë dhe t'i mësojnë 90% te puntorve analfabetë.

Gjenerali Markos - udheheqes'i luftes Çlirimtare te popullit grek

Me krijimin, zhvillimin dhe sukseset e Armates Demokratike të Greqis asht i lidhun pazgjidhmenisht emni i Markos Vafijadis-it, gjeneralit Markos, emen i cili duhet dhe nderohet nga çdo patriot grek, nga çdo njeri liridashës e përparimtar. Klasa puntore heroike e Greqis, e cila tash sa vjetë jep flijime të panumërta në luften për jeten e lirë dhe të drejtat demokratike të popullit grek, asht krenare që ka nxjerrë nga gjiu i sajë nji njeri me aq merita, gjeneralin Markos. Ç'prej fëminije, ay e ndjeu peshen e zgjedhes së skllavëris së sundimtarëvet kapitalista dhe luftoi kundra sajë. Qysh kur ishte puntor në fabriken e duhanit të Kavallës. Markosi ka marrë pjesë të dukëshme në luften e klases puntore kundra çfrytëzuesavet dhe shpejtë asht zgjedhë antar i Këshillit Ekzekutiv të Konfederates së puntorëvet të fabrikavet të duhanit të Greqis. Markos Vafijadis asht ndjekë dhe burgose ashtu si edhe qinda e mija puntorë të tjerë të përparuem. Ay i ka vuejtë të zezat e motit nder fushat e përqëndrimit.

Në vitin 1941, nder patriotët e parë doli në mal ku iu përvesh organizimit të njisivet të para t'ushtris nacjonal-çlirimtare ELLAS-it. Si komandant i divizjonit të X-të t'Ellasit, ay me luftëtaret e tij, i shkaktoi dame shum të randa okupatorit fashist, tue u-tregue si udhëheqës i shkelqyeshem ushtarak. Që nga mesi i vitit 1944, Markos, atëherë komandant i grupit të divizjonevet të Maqedonis s'Egjeut, me luftë të vetmohueshme e të guximshme, asgjason njisinat hitlerjane dhe batalionet fashiste të „sigurimit" dhe n'at vjet me luftarët e tij heroikë, çliron Selanikun.

Greqija u-çlirue nga okupatorët fashista, por vendin e tyne u a zunë saokët e tyne, nji herë zaptuesat imperjalista anglezë e mandej ata amerikanë.

Dhe populli grek e vazhdoi dhe e vazhdon luften e vet për liri e pamvarësi. Imperjalistat anglo-amerikanë e kanë shëndrrue Greqin në nji Vend ku mbretnon kaosi i përgjitheshem, terrori, uja dhe mjerimi. Jeta ekonomike e Vendit asht në nji gjendje të vajtueshme. Vlefta e pares greke-drahmis-ka ra shum poshtë. Në lidhje me ktë, çmimet e mallnave gjithnji hypin. Nga ana tjeter mëditjet e puntorëvet dhe rrogat e nepunësavet të vegjel ngelin po ato, çka praktikisht, don me thanë se vogjlimi jetojnë si mos ma keq. Këte e vertetojnë grevat e ndryshme që shpërthejnë herë pas here, me gjithë ligjin që parashef denimin me vdekje për grevrstat. Organet qeveritare e çfrytëzojnë kët kaos të përgjithëshem ekonomik për spekulime të ndryshme në kurriz të popullit. Ujes dhe vorfnis së popullit grek i shtohet edhe terrori: burgimet, denime me vdekje, interrnime nder ishuj të shkretë, ku të burgosunit vdesin pa bukë e pa ujë. Qeverija kujton se kështu do t'a shtypë kryengritjen popullore. Ajo kujton se me ndihmen e zotnijvet të sajë anglo-amerikanë dhe kundra dëshires së popullit, do t'a mbajë pushtetin në dorë.

Por populli grek asht i vendosun ngultazi me e vazhdue luften e tij të drejtë për liri, pamvarësi e demokraci. Dhe do të trimfojë, mbassi përveç tjerash, ka edhe bij që dijnë t'i prijnë siç asht gjenerali Markos.

Nën drejtimin e gjeneralit Markos në luften kundra bandavet të mbrendëshme reakcjonare dhe kundra zgjedhes imperjaliste anglo-amerikane, populli grek ka krijue Armaten e vet të fuqishme, Armaten e vet demokratike e cila an'e mb'anë Greqis, po u nep anmiqëvet grushte të njimbasnjishme dhe po e çliron dita dites atdheun e vet. Ndihmat e Volstritit nuk kanë me i shpetue monarkofashistat nga disfata e sigurtë. Rezistenca heroike e popullit grek asht e pathyeshme. Çashtja e tij asht e drejtë. Ai do të dale fitues.

Gjenerali Markos po e çon Armaten demokratike, popullin e vet prej fitoreje në fitore.

Qe nga dhetori i vitit 1947 gjenerali Markos u-zgjodh kryeminister i qeveris së parë popullore greke, qeveris së përkohëshme demokratike të Greqis së lirë, e cila, bashkë me Armaten demokratike, bashkon rreth veh tes të gjitha fuqit patriotike të popullit, tue i çue drejt ngadhnjimit definitiv.

Deri sa Greqija të ketë nji popull heroik si asht populli grek, deri sa këtij i prijnë njerëz si asht gjenerali Markos, — s'ka pikë dyshimi se okupatorët imperjalista anglo-amerikanë do të perzehen, mercenarët e këtyne - monarkofashistat - do të çfarosen. Populli grek do t'a fitojë lirin, pamvarësin e jeten e lumtun.

Lajme nga bota e jashtme

Forcimi i blokut demokratik anti-imperjalist ne lufte kundra manevrave te reakcjonit nderkombtar

Ngjarjet e kësaj jave na tregojnë se imperjalizmi po shkon tue u dobesue gjithnji ndersa kampi demokratik po korre sukses te njimbas-njishme si në lamin e ndertimit ekonomik ashtu edhe forcimit te mbrendeshem politiko-shoqnor.

Në Bashkimin Sovjetik ngrihen fabrika e hapen minjera te reja, ndertohen katunde e qytete, shtohet prodhimi industrijalo-bujqesuer, ngrihet niveli materjal e kultural. Hekja e bonave per artikuj industrijal dhe gjanat ushqimore si dhe kreditat e mëdha qe parashifen per ket vjet janë nji nga provat e shumta te fuqis te vendit te socalizmit. Njerzit sovjetik po krijojne pasunija te reja kolosale per vehte, per atdheun e tyne sovjetik. Bashkimi moralo-politik i popujve sovjetik dhe herozmi i tyne ne punë e rindertimi dhe ndertimit nuk ia len da'e atij te kohes se luftes patriotike.

Shtetet e demokracis popullore, gjithashtu, po korrin sukses te mëdha ne nderrimin e jetës se re. Në Vendin t'one prodhimi industrijal e ka kalue me 157% nivelin e vitit 1938. Ne Poloni sasija e qymyrit asht shtue me 153% dhe e çelikut me 106% në krahasim me nivelin e prodhimit te para luftes. Hungarija e ka kalue me 8% prodhimin e çelikut, hekurit dhe qymyrit. Edhe Hungarija e ka kalue prodhimin industrijal te para luftes e Rumunija e Çekosllovakija tashma gati e ka e mbrri. Republika Popullore e Shqipnis, gjithashtu po korre fitore te perditëshme e te mëdha e [illegible] dhe përparimit te saje.

Në ter te gjitha shtetet e demokracis popullore po permirsohen gjithnji kushtet materjale te jeteses te popullit punëtuer me gjith se në vendet e Bashkimit Sovjetik, janë e dëmtue ma se teperini ne luftë. Ne te gjitha Republikat demokratike popullore vrehet nji hov i vrullshem pune ne ndertimin e ardhmenis ma te mire, zhvillohen gara masive per plotsimin e detyrave qe shtrojnë planet e rindertimit dhe ndertimit ekonomik.

Marrdhanjet e miqesis dhe bashkëpunimit ne mes te popujve te vendeve te demokracis po forcohen e thellohen gjithnji. Pakti i ri mes te Bashkimit Sovjetik dhe Polonis, që u nenshkrue ne Moskë, asht nji hap i ri perpara ne çashtjen e bashkëpunimit vllazuer ne mes te Bashkimit Sovjetik dhe vendeve te demokracis se re. Bashkimi Sovjetik ka me i dhane Polonis nji kredi prej 450 miljon dollar sh. Kjo kredi i jep mundesi Polonis me i kapercye veshtersinat e tashme kryesore dhe me vazhdue, pa nderprerje, prodhimin e pasunive materjale.

Pakti i e bashkëpunimit dhe ndihmes reciproke në mes të Vendeve të Ballkanit dhe të Pellgut Danubian asht e baza për lidhjen edhe ma të fortë të të gjitha vendeve të demokracis së re në nji front t'unjisuem për mbrojtjen e paqes kundra aventuristave amerikanë të luftes. Inkuadrimin e Vendeve të demokracis së re në nji familje t'unjisueme, të harmonizueme e kompakte e ndihmo në gjithshtuedjen ma të vështirë pë bashkëpunimin kultural në mes te Polonis dhe Hungaris, Finlandes e Polonis, ratifikimi i paktit të bashkëpunimit kultural dhe ekonomik në mes të Çekosllovakis e Polonis. Të gjitha këto tregojnë se Vendet e demokracis së vetme kanë vendosë t'i lidhin përjetësisht fatet e veta, t'a shpejtojnë edhe ma tepër, me fuqina të bashkueme, sigurimin e mirëqenjës së popujve të veta e sigurimin e paqes.

Në vendet e Europës Prendimore e ngjet eku dërra. Aty mbretnon kaosi ekonomik dhe pasigurija.

Mbarë bota kapitaliste, ekonomia dhe sistemi politik i sajë, japin shenjat e shkatrrimit. Kriza ekonomike në fushen e prodhimit dhe të financave po ashpërsohet gjithnji. Rezervat e arit t'Anglis, Frances dhe Italis janë shterrë krejt kput. Ato nuk kanë ma divizat të jashtme për të ble, qoftë edhe artikujt ma të nevojshem, nga jashtë. A yne nuk u ka mbetë tjetër veçs me importue mallin amerikan, tue marrë gjithnji kredina nga imperjalistat amerikan, të cilët i çfrytzojnë këto për t'a shkelë pamvarësin dhe lirin e vendeve në fjalë, fusin nën kontroll sistemin e yne financjar, importin dhe eksportin e tyne, u kerkojnë baza ushtarake, landë të para etj.

Mungesa e rezervave t'arit ka shkaktue zhvleftesimin e shpejt të pares dhe hypjen edhe ma të madhe të çmimeve. Janë keqësue kushtet jetesore të turmave të gjana popullore. N'Angli, kantjeret e ndertimit t' anijeve, për mung së çeliku, i në pre punen. Në Francë, per mungesë qymyri, po mbyllet nji numër përherë e ma i madh sypërmarrjesh industriale. Me mija punëtorë mbesin pa punë. Klasat undunse te Vendeve t'Evropës Prendimore e ngarkojnë të tanë barren e krizës ekonomike në kurriz të popullit punëtuer.

Në sajë të s'ashtuquejtunes ndihmë amarikane, vendet e Europës Prendimore po e humbin gjithnji pamvarësin e vet. Kaosi, mjerimi i masave, aktivizimi i fashizmit — keto janë karaktiristikat kryesore te giendjes së tyne te tashme. Bankjeret amerikanë po u a diktojnë gjithnji ma paturpsisht dhe haptazi vullnetin e tyne qeverinave te ashtm n'Angli, Francë, Itali etj.

Fjalimet provokuese anti-sovjetike t'Atlis dhe Bevinit si dhe shtimi i aktivitetit në lidhje me formimin e t'ashtuquejtunit „blok prendimuer" dishmojnë se vullnerit të kapitalit monopolist amerikan po i nënshtrohen qarqe përherë ma të gjana të rrymave politike reakcjonare.

Ngjarjet politike të Frances vertetojnë se edhe këtu qeverija po bahet dita dites ma tepër ekzekutuese e bindun e diktatit të zotnive amerikanë. Pamvarësija dhe interesat e popullit francez janë ba nji objekt me të cilin pa pikë turpi po tregtojnë qarqet sunduese te Vendit.

Nga lakmija e sundimit mbi Mesdheun, imperjalistat amerikanë kanë fillue t'a shtojnë propaganden n'Afriken Veriore franceze, me qellim që t'a shkëpusin ate dhe t'a kthejnë në bazë amerikane. Shum shenja tregojnë se fashisti francez, gjenerali de Gol, asht marrë vesht me amerikanë me u a lëshue Algjerin, Tunizin dhe Marokun, në qoftë se këta i ndihmojnë të hypë në pushtet.

Tash po bahen traktativa për hapjen e kufinit në mes të Spanjes së Frankos dhe Frances. Këto bashkëfjalime zhvillohen mbas dëshires s'amerikanve, të cilet kanë vendosë me e kthve Spanjen në nji nga bazat e veta ushtarake detare kryesore n'Europë. Hapja e kufinit Francezo-Spanjoll ka për qellim ndihmen e hapët në favor të Frankos dhe regjimit të tij terrorist. Këte e ka vue në dukje fare mirë në nji artikull të tij Sekretari i Partis Komuniste Franceze, Andre Marti, i cili thotë se traktativat në fjalë kanë për qellim lidhjen e bashkëpunimit ushtarak në mes të Frances dhe Spanjes. Kështu u çilen dyert e Frances mbeturinave kriminele fashiste, të cilet, para shkatrrimit të fundit, janë strehue në Spanjë. Fletorja konservative „Dejli Ekspres" ka shkrue tash vonë se Shtetet e Bashkueme t'Amerikës se „kanë vendosë me i përmirësue sa ma shpejt marrëdhanjet e veta me Spanjen e Frankos dhe me e inkuadrue Spanjen në „Planin Marshal" dhe „blokun prendimor".

N'Itali, imperjalistat amerikane, Vatikani dhe fuqit tjera reakcjonare i luftojnë me çdo mjet fuqinat demokratike, që mprojnë çashtjen e liris, pamvarësis e demokracis në vendin e vet. Në fushaten politike në lidhje me votimet e afërme për parlament, Vatikani merr qëndrimin e mprojtësit kryesor të totalitarizmit fashista. Kishat janë ba tribunat politike për propaganden shpifse të paturpshme kundra liris dhe pamvarësis së popullit italjan. Priftnit reakcjonarë u kërcnohen katundarëve deri edhe me përzanjen nga kisha në qoftë se luftojnë për token të cilen e punojnë me djersen e vet. Natyrisht kjo s'asht e çudiishme, qysh se Vatikani asht kapitalisti dhe latifondisti kolektiv ma i madhi i Italis. Vetem në provincen e Romes ma se 2/3 e tokës janë pronë e Vatikanit.

Shtetet e Bashkueme t'Amerikës, sikur edhe në shtetet tjera t'Europës Prendimore ashtu edhe n'Itali përpiqen me çfrytëzue veshtirsinat ekonomike për t'i skllavërue ekonomikisht dhe politikisht dhe, nga ana tjeter, me krijue atje baza ushtarake për aventura të reja lufte.

Por, me gjithë përpjekjet e dallaveret e reakcjonit dhe imperjalizmit, përpjestimi i fuqive asht dita ditës ma fort në favor të kampit demokratik, me Bashkimin Sovjetik dhe shtetet e demokracis së re në krye, e në disfavor të kampit imperjalist.

Kongresi i Dyte i Frontit Patriotik-shprehje e unitetit moralo-politik te popullit Bullgar

Sofje —

Në referatin që dha Kryetari i Qeveris Bullgare, Georgi Dimitrov, në kongresin e dyte të frontit patriotik të Bullgaris, në mes të tjerash ka thane: „Kundra imperjalizmit po ngrihet kampi dita dites ma i fuqishem i paqes, demokracis e socializmit, me Bashkimin Sovjetik të madh e te pathyeshem në krye, kamp që bashkon fuqit e vertela demokratike të mbarë botës. Disa duen t'a paraqesin punen sikur ka dy Europa: Europa Lindore dhe ajo Prendimore. Lindja kundra prendimit! Me kete mashtrojnë keq vet vehten. Në të vertete janë dy kampe: kampi i reakcionit imperjalist dhe nxitsave te luftes se re botnore, nga nji ane, dhe kampi i demokracis dhe i paqes, n'anen tjeter. Ndamje ka dhe do te kete, por jo ne vije gjeografike, toksore-Lindje e Prendim, por ne ket menyre: kush asht per paqe e demokraci e kush asht per imperjalizem dhe lufte te dyte botnore, pa marrë parasyshe Europe Lindore apo Prendimore.

Tue fole per zhvillimin historik te Frontit patriotik te Bullgaris, Georgi Dimitrov, perveç te tjerave, tha: Fronti patriotik ka kalue neper nji rruge lavdiplote lufte. Ai u zhvillue, u forcue dhe u spastrue nga anmiqet e hapet ose te mshehet. Grupet dhe organizatat e ndryshme demokratike ne kuadrin e Frontit patriotik kane shkue gjithnji tue u-njoftë e afrue, kane punue se bashku, kane kuptue per here e ma mire se rroli udheheqes i klases puntore asht nji element i randesishem nga i cili mvaret forcimi i Frontit patriotik dhe i demokracis popullore. Ne ket menyre kemi arrijte deri ne gjendjen e soteshme, kur, me siguri e bindje e themi se ne Frontin t'one mbretnon, ma fort se kurre, harmonija dhe kuptimi i plote ne te gjitha çeshtjet themelore jetesore te politikes se mbrendeshme dhe te jashtme te Republikes popullore".

Tue fole per rrolin e Frontit Patriotik ne perforcimin e pozites nderkombetare te Bullgaris, Georgi Dimitrov e paraqiti randesin e marredhanjeve miqesore me Republiken tone Federative Popullore te Jugosllavis dhe tha: „nji randesi shum te madhe per ardhmenin e Vendit t'one e ka afrimi me Jugosllavin. Popujt t'one, qe imperjalistat gjerman, me ndihmen e agjentave te tyne i kane shtie njenin kundra tjetrit e bile edhe ne lufte i kane perça per t'i skllaverue ma lehte, e kane gjete rrugen e vertete te vllaznimit e te bashkimit, qe asht vulose solemnisht me paktin e miqesis, bashkpunimit dhe ndihmes reciproke, te nenshkruem ne mes te dy Vendeve t'ona. Shprehje e fuqishme e ndjenjave vllaznore ne mes te dy popujve t'one asht edhe rregullimi miqesor i te gjitha problemeve, e sidomos vendimi i Jugosllavis mos me kerkue nga Bullgarija damshperblimet qe i perkasin ne baze te paktit te paqes, gja per te cilen i jemi veçanrisht mirenjoftes qeveris Jugosllave dhe personalisht Marshalit Tito. Marredhnia e ngushte ekonomike, e lidhun ne mes te dyja Vendeve t'ona fqinje simotra, do t'i afroje edhe ma teper dhe do t'i jape nji nxitje te re e te forte zhvillimit te tyne ekonomik dhe per parimit te tyne te gjithaneshem".

Tue fole per Greqin, Georgi Dimitrov, nder te tjera tha: „nuk ka kurrgja ma te natyrshme se sa ajo qe populli i jone asht teper i interesuem per vendosjen e regjimit demokratik, rendit dhe paqes ne Vendin fqinj, mbassi keshtu ai do te mundet fare i qete t'i pervishet punes se tij krijuese, pa u-pengue nga incidentet e kurdisuna artificjalisht dhe provokimet e vazhdueshme. Gjithashtu asht e natyrshme qe populli bullgar e simpatizon luften e popullit grek dhe asht i gatshem me u ndihmue viktimave te regjimit terroristik qe sundon ne Greqi, viktimave qe do te kerkojshin strehe ne Vendin t'one. Por, e kam per detyre t'i hedh poshte kategorikisht te gjitha akuzat e drejtueme Qeveris Bullgare dhe me deklarue ngultazi se pergjesija per luften civile ne Greqi, lufte e cila na trazon edhe neve, i bien vetem regjimit terroristik qe sundon atje dhe atyne amiqeve te jashtem te cilet, te frymëzuem nga qellimet e veta imperjaliste, duen, me forcen ushtarake dhe nderhyemjen brutale ne punet e mbrendeshme, t'ia imponojne ket regjim Popullit liridashes grek."Pra, shifet kjartazi nga te gjitha keto qe u thane se Fronti patriotik me politiken e tij te drejte nacjonale, e ka shpetue Bullgarin nga shkatrrimi i sigurt, dhe e ka ba Vendin t'one nji shtylle te forte te paqes ne Ballkan dhe ne bote".

Populli grek ne lufte per liri dhe pamvarsi

Athinë

Në referatin qe dha para qeveris demokratike të Greqis së lirë, mbi situaten politike dhe ushtarake, kryeministri, gjenerali Markos theksoi se Armata demokratike e Greqis, me gjithë veshtirësinat e shumta për sa i përket armatimit dhe te mjetevet te tjera teknike, i ka shkaktue anmikut humbje të randa. Këshilli Ministruer caktoi masat që do të ndermerren në lidhje me pregatitjet e anmikut si dhe për zgjanimin edhe ma te madh t'aksjoneve t'armates Demokratike. Asht caktue këshilli për hartimin e Projekt-ligjit të mobilizimit, me të cilin do të bahet e mundëshme pjesmarrja e plotë e të gjitha fuqive popullore në përpjekjet luftarake.

Nënkryeministri Joanidis referoi mbi veprimtarin e këshillave popullore në teritorin e lirë dhe mbi veprimtarin e qeveris. Janë formue nji seri ambulantash popullore dhe spitalesh e tash për tash punojnë gadi 200 shkolla; janë themelue edhe shkolla normale. Reforma agrare po zbatohet me sukses. Tash vonë u janë nda katundarëvet edhe 33.000 hektarë tokë të pronarëvet të mdhaj. Do të bahet çmos për furnizimin e popullësis.

Ministri i Drejtësis, Mitsjadis paraqiti projekt-ligjin mbi faljen e përgjithëshme, e cila u-pranue njizanit. Ata që mbas kesajë falje, do t'a vazhdojnë punën kriminale kundra popullit dhe atdheut atë ditë e mbas, do të japin llogari para gjyqevet popullore të Greqis se lirë.

Në fund të mbledhjes Këshilli Ministruer vendosi me e lirue nga burgu deputetin e parlamentit monarko-fashist, Kuropetalos, i cili ka qenë zanë si peng, tue marrë parasyshë vjetersin e tij e për hir të çashtjes së pengjimit të luftes vllavrasëse e cila asht n'interes te pakices tradhtare dhe imperjalistave të huej.

Botim i Këshillit Krahinuer te Frontit populluer; Shtypshkroja Krahinore „PROGRES"
Pajtimet ne fletore i pranon: Administrata dhe ekspedicioni. Numri i çekut 38-704508